NATIONAL LIBRARY
JUN 12 1973
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE
BC03/E/45

VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1976 — VAPAUS, 182 Elm Street West, Sudbury, Ontario P3E 4N3

No. 22 — Vol. LVII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Keskiviikko, toukok. 30 p. — Wed., May 30, 1973

Canada vetäytyy pois Vietnamista

Kissinger ilmoitti asiasta etukäteen; hirttotuomioa ehdotetaan hyllylle; yhtiöille veroalennusta

Myöntäen, että "Canadan käsitystä kansainvälisen komissionin menettelytavoista ei ole hyväksytty", ulkoministeri Mitchell Sharp sanoi alahuoneen istunnossa Ottawassa eilen, että Canada jää pois kansainvälisen valvontakomissionin (ICCSn) jäsenyydestä viimeistään heinäkuun 31 päivään mennessä.

Kaikki oppositioryhmät — NDP mukaanlukien — tervehtivät tätä päätöstä. "Canadan päätös pois vetäytymisestä on päättävä ja lopullinen", sanoi mr Sharp.

Aikaisemmin tiedoitettiin, että canadalaisedustajat vedetään ICCS:sta kesäkuun 10 päivään mennessä, mutta mr Sharp sanoi nyt, että aikaa on pidennetty siinä mielessä, jotta tulee helpommaksi saada toisen maan edustajat canadalaisten tilalle.

Noin 290 canadalaista — pääasiassa sotilashenkilöitä, mutta mukana myös diplomaatteja — on ollut tammikuun 29 päivästä alkaen Pariisin rauhansopimuksen perusteella muodostetun kansainvälisen valvontakomissionin jäsenyydessä.

KISSINGER "KIIREHTI"

Presidentti Richard Nixonin erikoisneuvonantaja Henry Kissinger ilmoitti Washingtonissa tuntia ennen kuin canadalaiset saivat asiasta tietää, että Canada on päättänyt vetäytyä pois kansainvälisen valvontakomissionin jäsenyydestä Vietnamista.

"Voitte sanoa, että me valitamme päätöstä, mutta ymmärrämme kuitenkin", sanoi Kissinger.

Ennen kuin mr Sharp esitti lausuntonsa alahuoneessa, Washingtonissa oleva Canadan suurlähetystö tiedoitti liittohallitukselle mr Kissingerin diplomaattitapojen rikkomisesta. Myöhemmin suurlähetystö väheksyi asiaa selittämällä, että kysymys oli "vain tunnin" etumatkasta.

Mr. Sharp sanoi Ottawassa esittämänsä lausuntonsa yhteydessä, että liittohallitus ei ollut yksimielinen Vietnamista poistumisen tiimoilta.

YHTIÖILLE VEROHUOJENNUSTA

Finanssiministeri John Turner esitti eilen alahuoneen istunnolle aiheellisesti suurta väittelyä aiheuttaneet ehdotuksensa, joiden mukaan yhtiöiden tuloveron kattoraja alennetaan 49:stä prosentista 40:een prosenttiin ja sen lisäksi tehdaslaitoksille myönnetään verovähennystarkoituksessa nykyistä nopeammat pääomakuolletukset uusien koneiden ja laitteiden kohdalta.

Pukien ehdotuksensa "kompromissin" kaapuun sikäli, että asia voidaan ottaa uudelleen esille ensi maaliskuussa, jos vähintään 60 jäsentä sitä anoo, mr Turner hankki takeet itselleen siitä, että konservatiivipuolue äänestää hänen ehdotuksensa puolesta ja pelastaa siten liberaalien vähemmistöhallituksen pulasta, samalla kun yhtiöt saavat "luvatun" veroalennuksen.

Mr. Turner liitti yhtiöiden veroalennusehdotukseen myös helmikuun budjetissa luvatun yksityisten tuloveron laskuehdotuksen. NDP:n toimesta on ilmoitettu, että se ei tue yhtiöverojen alentamista edes yksilöiden tuloveron alentamisehdotuksen pohjalla.

HIRTTOTUOMIO JÄÄ EHKÄ HYLLYLLE

Alahuoneen istunnossa suoritettiin eilen illalla tärkeä äänestys hallituksen ehdotuksesta, jonka mukaan hirttotuomiot pidettäisiin voimassa vain virassa olevan poliisin tai vanginvartijan murhatapauksessa.

Samanlainen laki oli koetarkoituksessa voimassa viisi vuotta, päättyen se joulukuun lopulla. Jos hallituksen ehdotus tulee lopullisesti voimaan, se tarkoittaa tämän "koeajan" jatkamista vuoteen 1977.

Asiasta on keskusteltu 11 päivää. Myös oli sovittu, että jäsenet voivat äänestää hirttotuomiokysymyksestä "omantuntonsa mukaan" puolueyhteyksistä välittämättä.

Nyt tämä lakiehdotus hyväksyttiin toisessa lukemisessa — periaatteessa — äänin 138—114. Kaikki muut puoluejohtajat äänestivät hirttotuomion hyllylle jättämisen puolesta paitsi Social Creditin kärkimies. Yhden NDP:nkin edustajan kerrotaan äänestäneen hirttotuomion voimassa pitämisen puolesta!

Lakiehdotus menee nyt komiteakäsittelyyn, missä siihen voidaan vielä tehdä muutoksia, ja sen jälkeen kolmanteen ja viimeiseen käsittelyyn alahuoneessa.

NATO-NEUVOSTOLTA HURSKAAN PUOLUEETON LAUSUNTO ISLANNILLE

Bryssel. — Vastauksena Islannin hallituksen vaatimukseen, että Britannia määrättäisiin vetämään sotalaivansa pois alueelta, mitä Islanti pitää aluevesinään, NATO-neuvosto esitti tiistaina vetoomuksen "molemmille asiapuolille", Britannialle ja Islannille, että ne yrittäisivät sopia asian rauhallisin keinoin.

Islannin pääministeri Olafur Johannesson sanoi maanantaina hallituksensa esittäneen NATO:lle, jonka jäsen myös Islanti on, että Britannian "pitää vivyttelemättä vetää sotalaivansa pois Islannin aluevesiltä".

Islanti julisti viime syyskuussa kalastustarkoituksessa vyöhykkeen 50-mailiset aluevesirajat. Islannin talous lepää valtaosalta kalastusteollisuudessa, mutta Britannia ja eräät muutkin maat ovat vuosikausia kalastelleet alueella, mitä Islanti pitää nyt "omanaan".

"Turskasota" kuumeni melkoisesti lauantaina kun Islannin tykkivene ampui ei-räjähtävällä "kovalla" panoksella reikiä brittiläisen troolarin Evertonin "kalansäilytysosastoon". Kukaan ei loukkaantunut, mutta troolarin oli poistuttava väliaikaisen paikkauksen jälkeen.

"Turskasodasta" on jo tehty valitus YK:n turvallituusneuvostolle.

Vanhat puolueet yhteen karsinaan Man. vaaleissa

The Pas, Man. — The Pas-vaalipiirissä aiemmin liberaaliehdokkaana ollut George Takashima lunasti lauantaina itselleen konservatiivipuolueen jäsenkortin ja tuli siten ensimmäiseksi liberaalikonservatiiviehdokkaaksi Manitoban maakuntaavaleissa, jotka ovat kesäkuun 28 pnä.

Uutta vaalihäviötä ilmeisesti pelkäävät vanhat puolueet tulevat nimittämään yhteiset ehdokkaat ainakin seitsemään vaalipiiriin ja voivat tehdä muitakin kauppoja siinä määrin, että niille tulee tusinan verran yhteisiä ehdokkaita. Tavoitteena on luonnollisesti pääministeri Ed Schreyerin NDP:n hallituksen kukistaminen siksi kun se kaikessa varovaisuudessaan ja vaatimattomuudessaan on astunut esimerkiksi autovakuutusyhtiöiden varpaille.

Manitoban lainlaatijakunnassa on nyt 29 NDP jäsentä 20 konservatiivia, 4 liberaalia, 1 soc. credit 2 itsenäistä ja yksi vapaapaikka.

Presidentti Urho Kekkonen:

SANAVAPAUS KÄYTÄNNÖSSÄ ON LÄHINNÄ VARAKKAIDEN VAPAUTTA

Helsinki. — (KU) — Periaatteessa meillä on kaikkien kannattama sananvapaus. Kuitenkin eri väestöryhmien mahdollisuudessa käyttää sananvapautta vallitsee suuri eriarvoisuus. Sanan vapaudesta on käytännössä tullut lähinnä varakkaiden vapautta, sanoi tasavallan presidentti Urho Kekkonen Tampereella kansainvälisen televisioasiantuntijoiden seminaarissa puhuessaan.

Julkaisemme puheen kokonaisuudessaan.

— Ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 19. artiklassa sanotaan: "Kullakin yksilöllä on oikeus mielipiteen- ja lausunnonvapauteen; tähän sisältyy oikeus häiritsemättä pitää mielipiteensä sekä oikeus rajoista riippumatta hankkia, vastaanottaa ja levittää tietoja millä keinoin hyvänsä."

Sama ajatus sisältyy myös Suomen hallitusmuotoon, jonka 10 §:ssä sanotaan: "Suomen kansalaisella on sananvapaus sekä oikeus kirjoituksen ja kuvallisen esityksen painosta julkaisemiseen kenenkään niitä ennakolta estämättä . . ."

Olen viime vuosikymmenien aikana joutunut iän mukana yhä enemmän epäilemään, ovatko nämä sinänsä oikeat sananvapauden periaatteet käytännössä toteutuneet Suomessa ja koko maailmassa. Lehdistön kehitys tarjoaa opet-

PRES. U. KEKKONEN

tavaisen esimerkin. Ennen kirjapainotaidon keksimistä ajatusten levittäminen oli harvoissa käsissä. Kirjapainotaito loi kokonaan uudet mahdollisuudet. Se synnytti Eurooppaan sanomalehdistön monina pikku yrityksinä. Kaupan ja teollisuuden nousun myötä 1700- ja 1800-luvulla kasvoi myös lehdistö lukumäärältään ja levikiltään. 1900-luvulle tultaessa siitä kehittyi teollisuudenhaara ja sen piirissä tuotanto alkoi keskittyä. 1900-luvun puolivälissä tuli tunnetuksi ilmiö, jota on sanottu lehdistökuolemaksi. Myös Suomessa lehtien lukumäärä laski samanaikaisesti kuin lehtien kokonaislevikki kasvoi. Ajatusten levittäminen alkoi jälleen olla harvoissa käsissä.

Kun alussa lainaamaani Ihmisoikeuksien julistuksen artiklaa toisen maailmansodan jälkeen muotoiltiin, sen laatijoita ohjasi viime vuosisadan liberalistinen maailmankatsomus Adam Smithin ja John Stuart Millin hengessä. Talouselämässä samoin kuin aatteiden alalla asetettiin ylimmäksi arvoksi toimimisen ja yrittämisen vapaus ottamatta juuri huomioon kenen kustannuksella menestyminen maailmassa tapahtui. Valtio antoi kaikille mahdollisuuden toimia, mutta ei kantanut vastuuta seurauksista. Niinpä vahvan vapaus johti menestymiseen ja heikot sortuivat ns. vapaudestaan huolimatta. Tämä oli tulos riippumatta siitä kumpi ajoi yhteiskunnan ja ihmisen kannalta oikeampaa asiaa.

Suomessa tämä kehitys on siten johtanut mm. siihen, että sanomalehdistön poliittinen jakaantuma on selvässä epäsuhteessa vapailla vaaleilla valitussa eduskunnassa ilmenevien poliittisen voiman kanssa. Tällä haavaa meillä on eduskunnassa niukka ns. porvarillinen enemmistö, mutta sen ajattelutavan takana oleva lehdistö käsittää yli 90% kaikista suomalaisten keskuuteen leviävistä sanomalehdennumeroista. Yhtäläinen toimimisen vapaus ei siis ole käytännössä johtanut yhdenvertaiseen sananvapauteen. Taikka kuten on sanottu eräästä edesmenneestä Yhdysvaltain presidentistä: hän oli jyrkästi sananvapauden puolesta ja yhtä jyrkästi sen käyttämistä vastaan.

Haluaisin tässä viitata siihen mitä eräässä äskettäin pitämässäni puheessa Ostrobotnialla sanoin taloudellisesta kasvusta. Huomautin, että usko, jonka mukaan taloudellinen kasvu automaattisesti johtaa tulojen tasoittumiseen ja taloudellisen eriarvoisuuden pienenemiseen, on ollut pakko todeta harhakuvaksi. Talouden kasvu on enimmissä teollistuneissa maissa päinvastoin johtanut tuloerojen kasvuun. Samanlainen ristiriita näyttää ilmenevän myös sananvapauden ideaalien ja käytännön välillä.

Periaatteessa meillä on kaikkien kannattama sananvapaus. Kuitenkin eri väestöryhmien mahdollisuudessa käyttää sananvapautta vallitsee suuri eriarvoisuus. Olen hiukan huvittuneena seurannut niitä profeettoja, jotka taivaita tuijotellen uskollisesti julistavat sananvapauden ideaalia ja yhtä uskollisesti ummistavat silmänsä siltä mitä maan tasalla tapahtuu. Sanoin huvittuneena, vaikka itse asiassa huvi tästä on kaukana.

Toisaalta on taas ollut monia, jotka tiedonvälityksen alalla ovat kypsyneet tekemään saman mikä talouspolitiikan ja taloustieteen alalla on yleisesti jo tapahtunut: uudelleenarvioimaan liberalistisen vapausideologian sisältöä. Perin-

Jatkuu sivulla 2.

18--25-prosenttinen palkankorotusehdotus

Ontarion lainlaatijakunnan jäsenille yli $3,000 korotus, pomoille enemmän

Ontarion lainlaatijakunnan jäsenten (lyhyesti MPP) palkkoja tutkinut komissioni ehdottaa, että kaikkien jäsenten vuosipalkka korotettaisiin noin 18-prosenttisesti eli 18,000 dollarista 22,500 dollariin, että pääministerin vuosipalkka korotettaisiin noin 25-prosenttisesti eli 40,000 dollarista 52,000 dollariin, että virallisen oppositio puolueen johtajan palkka korotettaisiin 35,000 dollarista 43,500 dollariin ja NDP:n johtajan vuosipalkka 22,000 dollarista 29,000 dollariin. Sen lisäksi ehdotetaan erinäisiä muita etuisuuksia, ja joissakin tapauksissa myös tulojen vähenemistä siten, että erikoiskomitean kokouksissa istumisesta ei enää maksettaisi $50 lisätuloa päivältä.

Asiaa tutkineen komissionin jäseninä on ollut Dalton Camp (puheenjohtajana) sekä Douglas Fisher, entinen CCF:n alahuoneen jäsen ja Ontarion liberaalipuolueen entinen johtaja Farguhar Oliver.

Palkankorotuksen lisäksi komissionin raportissa suositellaan, että Toronton ulkopuolella asuville jäsenille pitäisi korvata matkustuskulut siitä kun he käyvät viikonloppuina kotonaan, ja että sen lisäksi heille olisi korvattava maksu Torontossa ylläpitämästään asunnosta. Kaikille jäsenille olisi korvattava kustannukset alueensa asioiden vuoksi omilla alueillaan suorittamistaan matkoista.

Vaaleissa tappiolle jääville lainlaatijakunnan jäsenille suoritetaan työstä pois jäämisen korvaus, minkä tulisi olla yksi neljännes heidän vuositulostaan. Lisäksi ehdotetaan eläkesuunnitelman parantamista.

Komissionin 99 sivua käsittävässä raportissa sanotaan, että lainlaatijakunnan jäsenyys tarkoittaa täysaikaista työtä, ja että jäsenille olisi maksettava palkka siltä pohjalta.

Raportissa huomioidaan, että lainlaatijakunnan jäsenten edellinen palkankorotus suoritettiin 1969, jolloin vuosipalkaksi määriteltiin $12,000 ynnä $6,000 verovapaata kulunkikorvausta.

Nyt ehdotetaan, että vuosipalkka korotettaisiin kolmella tuhannella dollarilla eli 15,000 dollariin minkä lisäksi tuli verovapaa $7,500 summa kulunkien korvaukseksi.

Lakkorintamilla kuohuu Suomessa

Helsinki. — Suomen rakennustyöläiset vastaavat työnantajien hyökkäykseen tehostamalla taistelua oikeuksiensa puolesta.

Rakennustyöläisten liiton julistamat lakot laajenivat torstaina neljälle alalle — betonituote-, kivenjalostus-, putki- ja lämpöeristysaloille. Maalarien lakko uudisrakennuksilla alkoi jo keskiviikkona.

Nämä ovat työläisten eräitä vastatoimenpiteitä työnantajien keskiviikkona aloittamalle työsululle.

5,000 UNIONISTIA MIELENOSOITUKSESSA

Ontarion ammattiyhdistysväki tukee Dare Food Limitedin lakkolaisia Kitchenerissa

Kitchener. — Noin 5,000 ontariolaista marssi julisteita ja viirejä kantaen Kitchenerin kaduilla viime lauantaina Dare Foods Limitedin työläisten lakon puolesta, minkä puhkeamisesta tuli eilen (tiistaina) kuluneeksi vuosi.

Etelä-Ontarion suurimpia keskuksia edustaneet miehet ja naiset huutelivat "älkää ostako Dare -tuotteita" ja marssivat Mackenzie aukiolle missä Ontarion työväenliiton (OFL) presidentti David Archer ja muut tunnetut ammattiyhdistyshenkilöt puhuivat lakkolaisten puolesta.

Julisteista näkyi että paraatiin osallistui mm. terästyöläisten union, Kansallisen farmarien union ja NDP:n jäseniä. Mukana oli koko perheitäkin vanhempien kantaessa pikkulapsia selässään tai työntäen niitä kärryissä.

United Brewery Workers Unioni, johon työläiset kuuluvat, on jo käyttänyt lakkolaisten tueksi arviolta $250,000 ja mitään merkkejä ei ole vielä lakon sopimisesta.

Lakkovahdinta on rajoitettu estetuomion perusteella. Toisaalta yhtiön varapresidentti on tuomittu pikkusakkoon ($1,500) Ontarion työsuhdelakeja rikkovan ilmoituksen julkaisemisesta.

Dare-pikkuleipiä (cookie) tuotetaan Yhdysvalloissa ja Canadassa.

Lakonalaisessa Dare Food Ltd. Kitchenerin laitoksessa oli lakon alkaessa 375 työläistä. Eräitten tietojen mukaan noin 100 heistä on mennyt takaisin työhön; 125 jatkaa edelleen lakkotaistelua ja muut ovat lähteneet muualle töihin.

Lakon aiheuttajana oli vaatimus, että naisten palkka korotetaan miesten palkan tasolle. Laitoksen työvoimamäärästä on 80 prosenttia naisia.

Lakivastaisessa ilmoituksessa jonka perusteella yhtiön varapresidentti sai yllämainitun sakkotuomion, sanottiin mm. että ". . . union sekaantumista ei voi-

Jatkuu sivulla 6.

Lon Nol — Sihanouk neuvottelupöytään?

Phnom Penh. — Presidentti Lon Nolin johtama hallitus on ensimmäisen kerran suostunut siihen, että se ryhtyy välittömiin neuvotteluihin pakolaishallitusta johtavan prinssi Sihanoukin kanssa.

Salaisten neuvottelujen jälkeen USA:n lähettilään William Sullivanin kanssa Lon Nolin kerrotaan suostuneen tähän suunnitelmaan Sullivan on ollut Henry Kissingerin avustajana Pariisin neuvotteluissa Pohjois-Vietnamin edustajain kanssa. Lon Nol—Sihanouk-neuvottelujen päivänmäärää ei ole vielä julkaistu.

Tarkkailijat olettavat, että Lon Nolin hallitusta painostetaan Washingtonista voimakkaasti neuvottelujen aloittamiseen.

VIIME TIEDOT

Washington. — Torjuen Nixonin hallituksen väitökset, että sotavastainen päätös vaikeuttaisi Henry Kissingerin neuvotteluja Le Duc Thon kanssa, Yhdysvaltain senaatti hyväksyi tiistaina äänin 55—12 päätöksen, mikä tarkoittaa varojen kieltämistä sodankäyntiin Kambodzhassa. Päätöksen mukaan hallitukselta kiellettäisiin varojen myöntäminen ja ennen myönnettyjen varojen käyttö Kambodzhan pommitukseen ja muuhun sotatoimintaan siellä.

Washington. — Täällä tiistaina julkaistujen epävirallisten tietojen mukaan Henry Kissinger ja Le Duc Tho ovat Pariisin neuvotteluissa päässeet yhteisymmärrykseen siitä, että Saigonin hallinnon ja vapautusarmeijan välinen ammunta on lopetettava. Kambodzhan sotatoimien lopettamisesta ei näiden tietojen mukaan ole päästy yhteisymmärrykseen. Saigonin hallinnon sanotaan hyväksyneen sopimuksen "periaatteessa", mutta pyytää kuitenkin eräitä korjauksia, joiden merkitysä ei ole sen paremmin selitetty. Kissingerin ja Thon pitäisi kohdata toisensa uudelleen Pariisissa kesäkuun 6 pnä "viimeistelläkseen" uusimmat sopimuksensa.

Ottawa. — Puolustusministeri James Richardson sanoi tiistaina, että hallitus joutuu ehkä myymään neljä hävittäjäalusta — siksi kun ei ole varaa pitää riittävän paljoa miehiä laivaston palveluksessa. Laivastolle on tilattu 4 uutta risteilijää, joiden yhteenlaskettu hinta on arviolta $252 miljoonaa.

YKSI KANTO NURIN ETYK-NEUVOTTELUISSA

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssi jatkuu yhä Helsingissä

Helsinki. — Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssia (ETYK:iä) valmistavassa 34 maan edustajain kokouksessa ratkaistiin maanantaina melko visaiseksi palaksi muodostunut kiista henkilökohtaisten yhteyksien järjestämisestä idän ja lännen välillä.

Tätä ongelmaa käsitelleen erikoiskomitean ehdotuksesta hyväksyttiin varsinaisen ETYK-kokouksen työjärjestykseen liitettäväksi seuraavaa:

— Henkilökohtaiset säännölliset kohtaamiset perhesuhteiden perusteella, eristetyksi joutuneiden perheitten yhdistäminen, avioliitot eri kansallisuuksiin kuuluvien kesken ja siirtolaistyöläisten sosiaaliset olot, edellyttäen, että viimeksimainittu kohta ei tule käsitellyksi työjärjestyksen jonkun toisen kohdan yhteydessä.

— Matkustus henkilökohtaisten syiden tai liikeasiain vuoksi, turistiliikenteen olosuhteiden parantaminen henkilökohtaisella ja kollektiivisella tasolla.

— Nuorten ihmisten kohtaamiset, yhteyksien laajentaminen ja kilpailut, erikoisesti urheilualalla.

Esitettyjen arviointien mukaan ETYK:n työjärjestyksen muiden kohtien hyväksyminen vaatii vielä ainakin viikon päivät kestäviä neuvotteluja. Yhtenä ratkaisemattomana kysymyksenä on vielä kulttuuri- ja opetusyhteyksien laajentamista koskeva ongelma.

Nyt saatujen teitojen mukaan kolmivaiheisen Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin työ tulee jatkumaan erikoisessa komitea tasossa syksyn alkupuoleen asti. Ulkoministerikokous pidetään — Helsingissä — heinäkuussa ja konferenssi päättyy huippukokouksen pitoon todennäköisesti ensi keväänä.

"HUOMATTAVAA EDISTYSTÄ" PARIISISSA

Pariisi. — Henry Kissinger, presidentti Richard Nixonin neuvonantaja, sanoi täällä viime keskiviikkona, että hänen, ja Pohjois-Vietnamin edustajan Le Duc Thon 6-päiväisissä neuvotteluissa "tapahtui huomattavaa edistystä" Vietnamin rauhansopimuksen hyväksi.

Ennen kuin hän lähti Washingtoniin esittämään raporttinsa presidentti Nixonille, mr Kissinger sanoi, että hän ja Tho kohtaavat uudelleen toisensa kesäkuun 6 päivänä viimeistelläkseen sopimuksen, jonka tarkoituksena on lopettaa ampumisen lopettamissopimuksen rikkomukset.

Kissingerin pääneuvonantajana näissä neuvotteluissa toiminut William Sullivan lähti lentäen Saigoniin tiedoittaakseen presidentti Nguyen Van Thieulle Pariisin kokouksen asioista.

Hymyillen ja ilmeisesti vapautuneena mr Kissinger sanoi, että ulkoministerin apulainen, mr Sullivan, tulee Saigonissa esittämään hyväksytyt ehdotukset mr Thieulle, ja hän vihjasi samalla, että Yhdysvallat ja Pohjois-Vietnam eivät anna Saigonin mahdollisten vastaväitteiden estää uuden sopimuksen hyväksymistä seuraavassa istunnossa.

Mr Kissinger luki Orlyn lentokentällä etukäteen valmistetun lausunnon "tehdäkseen varmaksi sen, että minä puhun kuten on sovittu".

"Nämä kokoukset pidettiin rakentavalla ja myönteisellä tavalla", hän lisäsi. "Merkittäviä tuloksia saavutettiin."

Saigonin viranomaisten antamien arviointien mukaan uuteen Pariisin sopimukseen voi sisältyä kohta, missä määritellään, mitkä alueet ovat Saigonin hallinnon ja mitkä vapautusjoukkojen kontrollissa. Tähän mennessä ei ole osapuolten kesken päästy minkään sopimukseen tästä asiasta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND — Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69. P3E 4N3
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Suunta oikea – enemmän painostusta

Sanotaan, että "Roomaakaan ei rakennettu yhtenä päivänä". Se pitää paikkansa monessa muussakin tapauksessa. Mutta kun monet taitavat ihmiset ryhtyvät jotakin tosimielessä tekemään, niin pienistä pisaroista muodostuu ennen pitkään puroja ja lopulta sellaisia vuolaita jokia, joiden voimaa ja merkitystä ei voida enää jättää huomioonottamatta.

Tämä pätee erikoisesti, vaikka ei suinkaan yksinomaan, Canadan eläkeläisten vaatimusten ja toivomusten tiimoilta. Vielä muutama vuosi sitten eläkeläisten puolesta esitetyt työväenpuolueiden, ammattiyhdistysliittojen ja muiden työväenjärjestöjen vaatimukset olivat siksi alkeellisia ja heikkoja, että esimerkiksi vallassa ollut liberaalipuolue julisti julmetusti, ettei se lupaa vaalikampanjassaan mitään eläkekorotuksia.

Mutta eläkeläisten ja heidän ystäviensä toiminta sai lisää pontta ja voimaa. Kun sitten kävi, kuten kävi, että lähes 2,000,000 eläkeläistä äänesti muiden mukana yhtenä miehenä ja naisena liberaaleja vastaan ja niiden puolesta, joilta odotettiin eläkkeisiin korotuksia, silloin "näki" liberaalien vähemmistöhallitus "kirjoituksen seinällä" ja niin myönnettiin vanhuksille ja veteraaneille vaatimattomia eläkekorotuksia.

Että tässä yhteydessä saadut eläkekorotukset eivät tyydytä vanhempia kansalaisia eikä muitakaan, se näkyy kouraantuntuvalla tavalla siitä, että eläkeläisten vaatimukset saavat jatkuvasti lisää kannatusta ja tukea.

Kuvaavana seikkana tässä yhteydessä voidan pitää viikon lopulla saatuja uutistietoja joiden mukaan B. C:n pääministeri David Barrett oli esittänyt liitto- ja maakuntahallitusten huippukonferenssille ehdotuksen, että "täysi eläke" — British Columbiassa se on $200 kk. — olisi maksettava kaikille 60 vuotta täyttäneille ja että kun henkilö täyttää 55 vuotta, hänellä pitäisi olla oikeus saada alennetussa määrässä Canada Pension Plan eläkettä.

Tätä ehdotusta puolustetaan ja suositellaan yhtenä keinona korkean työttömyystilanteen lieventämiseksi: jos eläkeikää lasketaan, se antaa lisää työpaikkoja nuoremmille; jos eläkemaksuja korotetaan, se lisää kulutusta ja auttaa siten uusien työpaikkojen kehitystä. Tässä mielessä suositellaan eläkeiän asteittaista laskemista 65:stä 60:neen ikävuoteen.

Myös Manitoban pääministeri Edward Schreyer ilmaisi käsityskannan, että "täysi eläke" olisi maksettava 60 vuotta täyttäville.

Toisessa paikka lehteämme kerrotaan, että Canadan naistenkongressin edustajakokouksessa on vastikään hyväksytty päätöslauselma missä vaaditaan $200 kuukausieläkettä sekä eläkeiän laskemista 60:neen vuoteen miesten kohdalta ja 55:een vuoteen naisten kohdalta.

Vajaa kaksi viikkoa sitten Sudburyssa pidetyssä CSJ:n edustajakokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa sanotaan, että peruseläkkeen pitäisi olla $200 kuukaudessa, ja että sen lisäksi pitää olla riittävä ja antelias lisäeläke niille, joilla ei ole muita tuloja tai joilla on vain vähän enemmän tuloja kuin peruseläke, ja että täysi eläke tulee myöntää kaikille 60 vuotta täyttäneille miehille ja naisille, jos he sitä siinä vaiheessa haluavat. Kuten näkyy, Canadan Suomalainen Järjestö — kuten Canadan suomalaisten eläkeläisten omatkin järjestöt — on tässäkin asiassa "hyvässä seurassa", toimien hyvän asian puolesta.

Ylläolevassa on vain muutamia esimerkkejä siitä, miten eläkeläisten oikeutetut vaatimukset eläkkeiden korottamiseksi ja eläkeiän laskemiseksi saavat jatkuvasti lisääntyvää kannatusta. Ei liioin ole epäilystäkään siitä, etteikö näistä kasvavista puroista — pisaravaihe on aikoja sitten sivuutettu — kehity sellainen joki, minkä voimaa ei enää voida jättää huomioonottamatta. Jos tätä painostusta jatketaan yhä lisääntyvällä voimalla, niin seuraaviin liittovaaleihin mennessä, jos ei jo sitä ennen, tilanne kypsy eläkkeiden korottamis- ja eläkeiän alentamisvaatimusten toteuttamisen hyväksi.

Siihen mennessä on jatkettava väsymättömästi tätä yleishyödyllistä painostuskampanjaa. Eläkeläisten omat järjestöt, pienemmätkin, vievät siinä toiminnassa ja taistelussa tärkeätä osaa. Siksi olisi sellaisia ryhmiä perustettava lisää myös Canadan eläkeläisten toimesta. Työväenliikkeen eri osat, sellaiset työväenjärjestöt kuin CSJ, SCAUL, ammattiyhdistysliike, työväen poliittiset puolueet ja muut järjestöt sekä työväen sanomalehdet ovat suhteellisen pian siinä tilanteessa, mikäli ne toimivat yhtenäisesti ja periksi antamatta, eläkeläisten ja muiden pienituloisten oikeutettuihin vaatimuksiin saadaan myönteinen vastaus ja ratkaisu.

Historiallinen sopimus

Kuten on lehtemme uutisosastolla alempana kerrottu, Moskovassa allekirjoitettiin toukokuun 16 pnä sopimus yhteistyöstä Suomen ja Keskinäisen taloudellisen avun neuvoston (SEV) välillä. Sopimuksen allekirjoitti Suomen puolesta ulkomaankauppaministeri Jermu Laine ja SEV:n puolesta pääsihteeri N. Faddejev. Suomi on näinollen ensimmäinen kapitalistinen maa, jolla on tällainen yhteistyösopimus SEV:n kanssa ja siinä mielessä sopimusta voidaan pitää sekä historiallisena että Suomelle hyvin edullisena.

Kyseessä on puitesopimus jonka tarkoituksena on kehittää Suomen ja SEV-maiden monenkeskeistä taloudellista ja tieteellisteknistä yhteistyötä rauhallisen rinnakkainolon periaatteiden, tasavertaisuuden, molemminpuolisen hyödyn ja sisäisiin asioihin puuttumattomuuden pohjalla. Sopimus tulee oikein hyväksi käytettynä merkitsemään Suomelle paljon.

Sopimuksen mukainen monenkeskeisen taloudellisen ja tieteellisteknisen yhteistyön mahdollisuuksien jatkuvaa tutkimusta varten muodostetaan yhteistyökomissio, joka tekee päätöksiä järjestely- ja menettelytapakysymyksistä ja esittää eri osapuolille suosituksia varsinaista yhteistyötä koskevista asioista. Kaikki osapuolet antavat yhteistyökomissiolle tarvittavaa apua informaation ja tarvittavan aineiston puitteissa. Tämä yhteistyökomission työ tulee siis olemaan suurimerkityksellinen, vaikka suositukset lopulta toteutetaankin sopimuksilla niiden valtioiden tai laitosten ja järjestöjen kesken, joita suositukset koskevat.

Kaikki seikat viittaavat siihen, että Suomella ja Suomen ystävillä on syytä iloita tämän historiallisen sopimuksen allekirjoittamisesta.

SANAVAPAUS KÄYTÄNNÖSSÄ ON LÄHINNÄ VARAKKAIDEN VAPAUTTA

Jatkoa sivulta 1.

näinen länsimainen vapausoikeuden käsite, jonka mukaan valtiovallan tehtävänä ei ole taata kansalaisille muuta kuin vapaus toimia, on merkinnyt, että yhteiskunta on sallinut sananvapauden toteutua itse kunkin käytettävissä olevin keinoin. Tällöin sanan vapaudesta on käytännössä tullut lähinnä varakkaiden vapautta. Toisenlainen oikeudellinen järjestely ei tyydy pelkästään oikeuden eli toimimisen vapauden takaamiseen kansalaisille, vaan määrittelee perusoikeudet positiivisella tavalla: valtiovallalla on sen mukaan myös velvollisuus järjestää kansalaisille käytännön mahdollisuus oikeuksiensa toteuttamiseen.

Esimerkiksi meillä ja muissa pohjoismaissa käyttöön otettu lehdistön tukeminen valtion varoilla perustuu juuri käsitykseen, että taloudellisessa kilpailussa heikommin menstyviä sanomalehtiä — ja lähinnä tällöin poliittisten puolueiden äänenkannattajia — voidaan ja tulee tukea yhteiskunnan toimesta, jotta eriarvoisuus sananvapauden toteutumisessa lievenisi ja demokratiaan kuuluva julkinen keskustelu turvattaisiin. Samoin yksinoikeudella toimiva ja eduskunnan välityksellä hallittu yleisradiolaitos voidaan nähdä takeena siitä, että eri väestöryhmillä olisi varallisuudesta riippumatta yhdenvertaiset mahdollisuudet etujensa mukaisen tiedonvälityspalvelun saamiseen.

Monet kansalliset ongelmat osoittautuvat usein yhdennäköisiksi kansainvälisten kysymysten kanssa. Näin esimerkiksi talouden alalla, missä maailman rikkaan ja köyhän osan välistä eriarvoisuutta vastaa se eriarvoisuus, joka ihmisten kesken vallitsee valtioiden sisällä. On puhuttu yhteiskunnan — tai koko maailmantalouden — rakenteista johtuvasta pakkovallasta ja tarkoitettu sitä, etteivät yhteiskunnan jäsenet — tai kokonaiset kansakunnat — saa yhdenvertaisia mahdollisuuksia tarpeittensa tyydyttämiseen ja taipumustensa kehittämiseen.

Tiedonvälityksenkin alalla voi havaita, kuinka yhden valtion sisällä ilmenevät sananvapauden ongelmat voidaan tunnistaa valtioiden muodostamassa maailmanyhteisössä. Kansainväliseltä tasolta löytyvät viittaamani vapaan tiedonvälityksen ideaalit ja myös epäsuhde niiden toteutumisessa toisaalta varakkaiden ja toisaalta köyhien keskuudessa. Maailmassa kansojen välillä kulkevat tietovirrat — eikä vähiten televisoita ruokkivan aineiston kulku — ovat varsin paljossa yksisuuntaisia ja tasapainottomia eivätkä suinkaan sillä tavoin moninaisia mitä viestinnän vapauden periaatteet edellyttäisivät.

Tämän seminaarin asiantuntijat ovat osoittaneet tutkimuksissaan, että kehitysmaat ovat informaatiomarkkinoilla teollistuneiden länsimaiden — ja nimenomaan suurvaltojen — harjoittaman viennin varassa. Aivan samoin kuin meidän maamme sisällä vallitsee porvarilliseksi hegemoniaksi kutsuttu tilanne lehdistössä, näyttää kansainvälisellä kentällä vallitsevan asiantila, jota on kutsuttu viestintäimperialismiksi. Olen lukenut laskelmasta, jonka mukaan kaksi kolmannesta maailmassa harjoitettavasta viestinnästä olisi tavalla tai toisella peräisin Yhdysvalloista. Oma mielenkintonsa on myös sillä Tampereen yliopistossa tehdyn muutama päivä sitten julkisuuteen saatetun ja uusia uria aukovan tutkimuksen tuloksella, jonka mukaan länsimaista virtaa Euroopan sosialistisiin maihin vuosittain noin 3,000 tuntia televisio ohjelmaa, mutta päinvastainen ohjelmavirta idästä länsieurooppalaisten kuvaruutuihin on vain kolmannes tästä määrästä eli noin 1000 tuntia vuodessa.

Tällaiset tosiseikat panevat epäilemään vapaan tiedonvälityksen periäätetta aivan samalla tavalla kuin kansallisesti on ollut aihetta uudelleenarvioida sananvapauden käsitettä. Olisiko niin, että esteettömästä viestinnästä saarnaavat profeetat eivät olekaan kansojen välisen yhdenvertaisuuden asialla, vaan vahvemman ja varakkaamman puolella? Ainakin Yhdistyneet Kansakunnat ja sen kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unesco ovat havaintojeni mukaan viime vuosina vähentäneet julistuksia abstraktin sananvapauden puolesta ja siirtyneet sen sijaan toimimaan siihen suuntaan, että kansainvälisissä viestintäsuhteissa vallitseva tasapainottomuus saataisiin lievenemään.

Merkillepantavaa on tässä suhteessa Unescon 17. yleiskokouksessa viime syksynä hyväksytty julistus. Sen mukaan teknisesti pian mahdollinen televisio-ohjelmien lähettäminen satelliittien välityksellä suoraan toisen maan väestön vastaanottimiin on tuomittava ilman nimenomaista sopimusta vastaanottajamaan kanssa. Julistus tähtää valtioiden yhdenvertaisuuteen satelliittiviestinnassa ja torjuu sellaisen tiedonvälityksen vapauden hyväksikäytön, jossa jokin valtio pyytämättä tunkeutuu toisen kansakunnan tajuntaan.

Yhä yleisemmin on alettu nähdä, että pelkkä liberalistinen viestinnän vapaus ei arkitodellisuudessa ole puolueeton ideaali, vaan suuremmilla mahdollisuuksilla varustautuneen yritys tehdä hyväksyttäväksi oma henkinen ylivaltansa heikompiin nähden. Samoin on opittu huomaamaan, että ns. vapaa viestintäkin noudattaa aina tiettyä arvomaailmaa eikä suinkaan ilman muuta johda tarjolla olevien sanomien tosiasialliseen monipuolisuuteen. Kysymys ei siten ole pelkästään viestinnän määrästä, vaan ehkä ennen kaikkea laadusta. Jo vuodelta 1964 voimme lukea seuraavan toteamuksen: "On näyttöä siitä, että pelkkä määrällinen lisäys sanojen ja kuvien virrassa yli kansallisten rajojen saattaa tuoda tietämättömyyden tilalle ennakkoluuloja ja väärinkäsityksiä pikemminkin kuin oikeaa ymmärtämystä."

Lainaus on lehdistön vapautta Yhdysvalloissa tutkineen komitean raportista. Tänään meillä on kaikki syy yhtyä siihen, ja voimme vielä täydentää ajatusta Helsingissä kesällä 1972 pidetyn Eurocult-konferenssin suosituksilla, joissa Unescon eurooppalaisia jäsenmaita kehotetaan ". . . kehittämään ja monipuolistamaan keskinäistä kulttuurivaihtoaan niin, että jokaisen kansallisen kulttuurin ominaislaatua yhä enemmän arvosteltaisiin" sekä ". . . pyrkimään siihen, että tiedotusvälineitä — mukaan lukien avaruusviestintä — käytetään edistämään rauhan, ystävyyden, kansainvälisen ymmärtämyksen ja yhteistyön päämääriä . . ."

Ymmärtääkseni näitä päämääriä edistetään parhaiten siten, että valtioiden välinen viestinnän "vaihtotase" pyritään saamaan niin tasapainoiseksi kuin mahdollista ja että nykyisin vallitsevista epäsuhteista päästään yhdenvertaiseen kulttuurivaihtoon. Silmämääränä tulisi mielestäni myös olla nimenomaan tosiasiapohjainen tieto toisten maiden oloista. Esimerkiksi meillä Suomessa on viime vuosina ruvettu joukkotiedotusvälineissä kertomaan entistä enemmän Neuvostoliiton oloista, ja näiden dokumenttiraporttien on tutkimuksissa havaittu sekä suuresti kiinnostavan suomalaisyleisöä että poistavan monia tietämättömyydestä johtuvia ennakkoluuloja. Pääsihteeri Leonid Brezhnevin Bonnin-vierailun yhteydessa on sanomalehdissä kerrottu siitä mielenkiinnosta, jota länsisaksalaiset ovat alkaneet kohdistaa Neuvostoliittoon. Uskoisin, että siellä olisi tilaa ja suuret mahdollisuudet Neuvostoliittoa koskeville dokumenttiraporteille.

Minulta voidaan kysyä, miksi olen näin pitkään tarkastellut viestintäilmiöitä. Eivätkö esimerkiksi taloudelliset seikat sentään määrää ihmisten elämänkulkua enemmän kuin tiedonvälitys? Vastaan tähän viittaamalla demokratian edellytyksiin.

Tutkimukset osoittavat ihmisten enmmistön myös sellaisissa korkean koulutustason maissa, joiden joukkoon oman maamme tapaamme lukea, kokevan maailmanlaajuiset ongelmat ja oman yhteiskuntansakin asiat vieraiksi itselleen. Niinpä eräässä tutkimuksessa ilmeni se hämmästyttävä seikkä, että ainoastaan puolet äänestysikäisistä vastaajista tiesivät, että lait Suomessa säätää eduskunta. Laajoilta väestöryhmiltä puuttuvat alkeellisetkin yhteiskunnalliset perustiedot ja siten myös riittävät edellytykset muodostaa yhteiskuntaa koskevia mielipiteitä ja toimia demokratian vaatimusten mukaisesti. Ihmiset kyllä pystyvät oppimaan kokemastaan ja heidän mahdollisuutensa saada tietoja kasvavat jatkuvasti, mutta tieto ei ota jäsentyäkseen kokonaiskuvaksi, puuttuu taustatieto ja sitä tietä mahdollisuus nähdä asiayhteyksiä.

Mutta kansanvalta ei toimi kunnolla, ellei omaperäinen kriittinen ajattelu pääse kansalaisten keskuudessa vallitsevaksi. Demokratian toteuttaminen ei ole mahdollista jos vain hallitsevat tottumukset ja yleisen mielipiteen paino antavat sisällön ihmisten maailmankatsomukselle. Silloin ei voida puhua kansan tahdosta, vaan kysymyksessä on kansasta heiastuva kaiku sanomasta, jonka on pannut liikkeelle vallan ja vaikuttamisen kanavia hallussaan pitävä vähäinen etuoikeutettujen ryhmä. Kun näin on, ei valinnan yhteiskunnaksi itseään nimittävä ns. vapaan markkinatalouden järjestelmä juupääse osoittamaan sormella totalitaarisiksi mainittuja yhteiskuntia.

Tulevan kehityksen tietoinen ohjaaminen kohti kansanvallan toteuttamista edellyttää, ettei ihmisten valtaosa jää aloitteettomien sivusta katsojien asemaan. Korjaamalla niiden osaa, jotka ovat heikoimmassa asemassa, tasoitamme osallistumisen mahdollisuuksia. Suuntaamalla viestintä ja koulutus omaehtoisen ajattelun kehittämiseen ja tiedon itsenäiseen omaksumiseen teemme mahdolliseksi sen tiedostamisen, mitä tulevaisuudelta halutaan.

KIRJEITÄ

VARTEEN OTETTAVAA

"Punalippu" No. 7 julkaisusta 1972 olen saksinut seuraavaa:

Neuvostoliiton kansojen yhteisin voimin pystytetty sosialismi on täydellisesti kumonnut kestämättöminä porvariston ideologien epätieteelliset teoriat "luomiskykyisistä" kansakunnista ja luovaan toimintaan "pystymättömistä" kansakunnista, jotka muka biologisen "vajaamittaisuutensa" vuoksi ovat tuomitut henkisesti kitumaan. Kansallisuuskysymyksen ratkaiseminen maassamme on todistanut kumoamattomasti, että aktiivinen itsenäinen historiallinen luova toiminta ei ole yksinomaan "valittujen" kansakuntien asia, vaan siihen pystyvät kaikki kansat.

— Nimimerkki A.J.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Tyyne Harju, Wahnapitae, Ontario, täyttää maanantaina, kesäkuun 4 päivänä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

MITÄ MUUT SANOVAT

TÄYTYI SEN TIETÄÄ

Minun oli vaikeata, kuten se on vieläkin uskoa, että hänen (pres. Nixonin) vaalikampanja-managerinsa John Mitchell ja muut, jotka olivat niin lähellä häntä, olisivat ryhtyneet niin suurimittaiseen yritykseen (Watergate-skandaaliin) saamatta etukäteen suosiumusta presidentiltä tai ainakin antamatta presidentin tietää toimistaan.

— USA:n sen. Edward W. Brooke (R-Mass.) toukok. 1 p. 1973.

KAMBODZHAN POMMITUKSEN LOPETTAMISESTA

Kansan luottamusta ei voiteta pommittamalla. Se oli mahdotonta Hanoissa ja Vietnamin kylissä. Eikä pommituksella saavuteta luottamusta Kambodzhassakaan. Tämän vuoksi me sanomme: Lopettakaa pommitus. Kunnioittakaa Pariisin sopimusta. Antakaa sen maan (Kambodzhan) ratkaista tulevaisuutensa.

— Ruotsin pääministeri Olof Palme, Tukholman vappupuheessa.

KÄÄNNE N-LIITON JA BRD:n SUHTEISSA

Moskova Leonid Brezhnevin vierailu Saksan liittotasavaltaan merkitsee maiden välisen yhteistyön jatkuvaa laajentumista kummankin maan kansojen, Euroopan ja koko maailman rauhan hyväksi, toteavat Pravdan Bonnin kirjeenvaihtajat viime keskiviikkona julkaistussa artikkelissa.

Leonid Brezhnevin ja Willy Brandtin tapaamiset sekä keskustelut antoivat mahdollisuuden tarkastella Neuvostoliiton ja liittotasavallan suhteita kokonaisuudessaan, laajasta näkökulmasta ja avata näkymiä tulevaisuuteen. Ne toimivat epäilemättä hyvänä kannustimena eri tasoilla tapahtuvan konkreettisen toiminnan tehokasta kehittämistä varten.

Vierailulla on suuri kansainvälispoliittinen merkitys. Vaatii määrätyn ajan, ennen kuin voidaan täydellisesti arvioida sen perustavaa laatua olevan käänteen merkitys, mikä on tapahtunut NL:n ja BRD:n suhteissa, ja sen myönteinen vaikutus kansainvälisen tilanteen kehittymiseen ennen muuta Euroopassa. Tämä käänne on johdonmukainen seuraus Neuvostovaltion ja muiden sosialististen maiden rauhan politiikasta ja niistä kansainvälisistä prosesseista, jotka viime vuosina ovat kehittyneet maailmassa tämän politiikan seurauksena.

Laajat läsisaksalaiset yhteiskuntapiirit ovat tulleet siihen tulokseen, että Brezhnevin ja Brandtin väliset neuvottelut, heidän allekirjoittamansa julkilausuma ja Bonnissa solmitut sopimukset avaavat näköaloja eteenpäin molemmin puolin hyödylliseen yhteistyöhön ja ponnisteluihin rauhan hyväksi Euroopassa.

HUOMATTAVA TAPAHTUMA

Bonn. Länsi-Saksan liittokansleri sanoo hallituksensa tiedonannossa Neuvostoliiton puoluejohtajan Leonid Brezhnevin Länsi-Saksan-vierailua "huomattavaksi" tapahtumaksi toisen maailman-sodan jälkeisessä kehityksessä Brandt sanoi Brezhnevin kanssa käymiensä neuvottelujen tuloksia myönteiseksi.

Brezhnevin vierailun aikana solmitut kolme sopimusta ovat Länsi-Saksan liittokanslerin mukaan merkittäviä rakennusosia Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton laajentuvissa suhteissa.

Viitaten Brezhnevin vierailun ulkomailla herättämään suureen huomioon Brandt sanoi, että olisi parempi, jos tällaisia tapaamisia lakattaisiin pitämästä epätavallisina.

PÄIVÄN PAKINA

"MILJOONIA" VAIN

Kun siihen aikaan oikeutetusti "teollisuus-keisariksi" nimitetty parlamentaarikko, mr Howe sanoi toisen maailmansodan päivinä, että "mitäpä miljoonasta dollarista", niin se sai monen canadalaisen silmäkulmat nousemaan parikin kertaa.

Nyt ovat kuitenkin ajat muuttuneet ja samoin ovat vaihtuneet sekä arvot että niiden mitat. Kukaan ei esimerkiksi ihmettele sitä kun North Bayn kaupunki tarjoaa liittohallitukselle tai oikeammin puolustusministeriöille vaivaisen dollarin hintaa laitoksesta, josta liittohallitus — oikeammin me veronmaksajat — maksoi 60 miljoonaa dollaria!

Toisin päin käännettynä North Bayn kaupunki pitää tuhottoman suurena $165,000 hintaa siitä laitoksesta.

Kysymys on, kuten arvata saattaa 128 eekkerinalan suuruisesta Bomarc-ohjusten asemapaikasta.

North Bayn kaupungissa ei ole mitään mainitun hylkylaitoksen ostamista vastaan, mutta kuten sanottu, sen mielestä dollarin hinta olisi riittävän suuri siitä.

North Bayn lähelle rakennettu tukiasema, missä oli aikanaan 28 Bomarc B -ydinkärjellä varustettua ohjusta, tuli todella maksamaan $60,000,000.

Tosiasiassa sen hintaan sisältyy dollarien lisäksi paljon muutakin — Yhdysvaltain määräysvallan käyttö Canadan sisäisissä asioissa, John Diefenbakerin hallituksen kukistaminen vieraan maan sekaantumisen avulla ja kaikesta tästä johtunut kuohunta ajattelevien canadalaisten keskuudessa.

Meille on väitetty, että silloinen konservatiivinen pääministeri John Diefenbaker oli vuonna 1961 suostunut vastaanottamaan yhdysvaltalaisia Bomarc-ohjuksia Canadaan. Mutta kun yhdysvaltalaiset sotatarvetehtailijat ja heidän hallituksensa vaati, että Canadan täytyy ottaa sotilaallisieltakin kannalta jo siihen aikaan "vanhentuneisiin" Bomarc-ohjuksiin vielä kalliit ydinkärjet, jotka tosin jäivät teknillisesti Yhdysvaltain sotajohdon kontrolliin, niin se oli liikaa jo pääministeri Diefenbakerillekin.

Mutta kieltäydyttyään vastaanottamasta näitä ohjuskärkiä, mr. Diefenbaker joutui kovan painostuksen alaiseksi sekä Yhdysvaltain sotilas-kompleksin että sen canadalaisten puolustajain kohdalta. Lopputuloksena oli, että Diefenbakerin hallituksessa tapahtui hajaannus ja sitä seurasi v. 1963 vaalihäviö. Valituksi tuli Lester Pearsonin johtama liberaalipuolue, joka kiistan aikana ryhtyi kannattamaan Bomarc-ohjuksien ja niiden ydinkärkien sijoittamista Canadan maan kamaralle.

Kuten sanottu, nämä vekottimet olivat sotilaalliseltakin kannalta silloin jo vanhanaikaista romua. Bomarc-ohjusten tehtävänä oli meille annettujen meriselitysten mukaan suojella Yhdysvaltoja Neuvostoliiton lentokoneiden mahdollista pommitushyökkäystä vastaan — ikäänkuin atomivoima- ja mantereittenvälisten ohjusten aikana olisi joku maa käyttänyt hevos- ja kärrykauteen lukeutuvia lentokoneita "hyökkäämään" Yhdysvaltojen sotamahtia vastaan.

No, me "saimme" kuitenkin ne kalliit vekottimet, ohjukset ja ydinkärjet v. 1963.

Silloin rakennettiin Bomarc-ohjuksille tukiasema North Bayn lähettyville. Sen rakennusten pinta-ala on kuulemma 50,000 neliöjalkaa.

Crown Disposal Corporation on tarjonnut tätä hylkylaitosta North Baylle $165,000 hinnasta. North Bayn pormestarin mielestä dollarin hinta olisi riittävä. Toisaalta North Bayn kauppakamari painostaa kunnallishallintoa ostamaan laitoksen — ilmeisesti tarjotusta hinnasta — siksi, että sinne voitaisiin järjestää teollisuus- ja muita näytöksiä, jne.

Sellainen tämä juttu päällisin puolin on. Hyvänä puolena voidaan todeta että ohjusaseman rakentamisesta, mistä liittovaltio maksoi $60 miljoonaa, saataisiin North Bayn kaupunginhallinnon arvion ja ehdotuksen mukaan takaisin koko dollari. Tappioksi jäisi sen mukaan "vain" dollaria vaille kuusikymmentä miljoonaa — mutta mitäpä niistä miljoonista silloin kunhan vain saadaan olla sotaleikissä jenkkien sanelemassa tahdissa.

— Känsäkoura.

VUOSIEN TAKAA

50 VUOTTA SITTEN:

SEN AIKAISTA USA:n "PUHETYYLIÄ" KIINALLE

Kiina saanut ultimaattumin Amerikasta . . . Tsao Chuang, Kiina — Yhdysvaltain täkäläinen edustaja Dr. Jacob G. Schurman antoi seuraavansisältöisen ultimaattumin Kiinan hallitusviranomaisille täällä: "Vapauttakaa rosvojen käsissä olevat ulkomaalaiset vangit ja puhukaa ehdoista jälestäpäin, tai muussa tapauksessa tullaan ryhtymään 'jyrkkiin toimenpiteisiin' . . ."

— Vapaus, uutistieto, toukok. 22 p. 1923.

30 VUOTTA SITTEN:

FASISMIN VOITOSTA MAKSETTU OSAHINTA

Ottawa. — Ilmaministeri Power ilmoitti alahuoneessa perjantaina, että Canadan ilmavoimien mieshukka on sodan alkamisesta huhtikuun loppuun mennessä 7,050 miestä, lukuunottamatta tauteihin kuolleita miehiä . . .

— Vapaus, uutistieto toukok. 25 p. 1943.

SOTAINNOSTUKSEN HAALISTUMISTA

Lontoo. — Saksan Transocean toimiston radiotiedon mukaan Saksassa harkitaan nyt natsipuolueen puhdistamista "haaleista aineksista". — Vapaus, uutistieto, toukok. 27 p. 1943.

Kiitos käynnistä, seurakerhotaiset

Toronto — Don haalilla oli sunnuntaina 27 päivänä, erittäin virkistävä iltapäivä kun Sudburyn seurakerholaiset vierailivat luonamme New Horizons of Finnish Culture-ohjelmalla.

Heti esiripun auettua "Pohjolan Pojat" vetivät suurilukuisen yleisön mukaansa reippailla esityksillään, ja esiintyivät vielä toisenkin kerran väliajan jälkeen.

Eläkeläisten ryhmän laulujoukkue esiintyi oikein kauniisti, Isoisien ja Isoäitien valssi oli kaunis katsella. Kuka vielä sanoo että eläkeläiset ovat "keinutuoli-iässä"? Kaukana siitä.

Leo Niemen haitariesitykset ovat aina arvokkaita, samoin Aino Lahden esittämä kaunis runo. Ohjelman arvokkuutta lisäsi Edwin Suksen puhe, jossa hän laajasti selosti New Horizons ohjelman tarkoitusta.

Säveleen naiskuoro oli myöskin mukana täydentämässä tätä arvokasta ohjelmatilaisuutta, Laila Nordmannin johdolla. Seurakerhon laulut oli ohjannut Rauha Mäki, ja hän myöskin lauloi kauniisti useita soololauluja.

Emil Johnson ja Oiva Westerback lauloivat kaksi laulua komeasti sekä Frank Tommila ja Emil Johnson esittivät hyvin sotilasaiheisen humereskin.

Nautimme suuresti vierailustanne ja tervetuloa toisenkin kerran. Toivottavasti syksyllä voimme tehdä vastavierailun.

— ht.

Montrealin kuulumisia

Montreal. — En ole mikään kirjoittaja mutta yritän kuitenkin kun tämä Montreal on kijin kuolleitten kylä. Kyllä täällä on hyviäkin kirjoittajia, vaikka ei näy lehtemme palstoilla. Seurakerhomme kokoontuu kerran kuukaudessa. Kesäaikana emme pidä kokouksia. Joukkomme on kovin pieni ja siitäkin useita tovereita on lääkärin hoidossa, niinkuin tämän kirjoittajakin. Olemme niitä iltapäivän lapsia.

Ilmat ovat olleet kylmiä ja sateisia. Vedet ympäröi kesmökit. Ei tiedä, josko niihin pääsee koko kesänä.

* * *

Täällä oli oikein ikävä autoonnettomuuskin, jonka uhriksi joutuivat Tekla ja Heikki Kauppinen. He olivat palaamassa saunamatkalta kun joku ajoi heidän päälleen aivan heidän kotinsa lähellä. He ovat Lavallen sairaalassa hoidettavana ja kuuluvat olevan vakavassa tilassa.

Heikiltä on kylkiluita poikki ja molemmat jalat. Teklan on kuulemani mukaan lonkka murtunut. Hänkin on jo ikäihminen, joten entiselleen tuleminen ottaa aikaa. Eihän vahingolle mitään mahda.

Näin tässä entisiä Montreallaisia, Taijan Ilmarin. Huonossa terveydessä sanoivat hekin olevansa. Toivonkin näille kaikille parhainta terveyttä ja hyvää vointia ja hauskaa kesän alkua sinne lehtipajaan.

— Fanny H.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Saimme sudburylaisia vieraaksemme oikein kosolta ja "komiaa" väkeä olikin. Hyviä laulamaan ja soittamaan. Omaa joukkoamme oli kerääntynyt haalin täydeltä heitä katsomaan ja kuuntelemaan.

Puhelimme uutisia puolin ja toisin. Edwin Suksi piti puheen. Hän selosti miten kehittävä ajanvietetoiminta tulee järjestää New Horizons Program of Finnish Culture ohjelman puitteissa.

Mainitussa tilaisuudessa oli vie railijoita Valloista saakka: Aino ja Vili Lampinen olivat saapuneet tervehtimään.

* * *

Albert Ruuska on jälleen Lambard Lodgessa, 150 Christie St. Käykää Albertlia tervehtimässä.

— J.N.

Käytettyjä ja uusia henkilö- ja kuorma-autoja. Rehellinen palvelu

BILL KUNNAS

Puhelin toimistoon 654-2424
Kotiin 536-1437

MID-CLAIR
Dodge-Chrysler Ltd.
747 St. Clair Ave., West, Toronto

Barker sanoi joutuneensa taantumuksellisuutensa uhriksi:

Watergate-murtoon osallistunut vetosi anti-punaisuuteensa

Vankilasta todistajapaikalle tuotu Bernard Barker sanoi viime torstaina, että hän osallistui Watergaten murtoon uskoen, että "kysymys oli kansallisesta turvallisuudesta", kuten Washingtonin uutistiedoissa asia selitettiin.

Hän sanoi senaatin tutkijakomitealle, että Watergate-murron tarkoituksena oli saada selville saiko demokraattinen puolue lahjoituksia vasemmistolaisilta järjestöiltä ja Fidel Castron johtamalta Kuuban hallitukselta.

Barker oli tuotu vankilasta, missä hän on palvelemassa mainitusta murrosta annettua tuomioa. Hänelle oli luvattu, ettei lisäsyytöksiä nosteta todistajalausuntojen perusteella. Barker myönsi myös, että hän otti v. 1971 osaa Pentagonin paperien julkaisemisesta syytetyn Daniel Ellsbergin psykiatrin virastoon tehtyyn murtoon.

Barker sanoi, että E. Howard Hunt, joka oli silloin Valkoisen talon konsulttanttina, oli sanonut hänelle, että mr. Ellsberg on maanpetturi joka on antanut tietoja Neuvostoliitolle. Barker kiisti syytökset, että hänet olisi omas sa oikeuskuulustelussa painostettu antamaan "syyllinen" lausunto.

Barker sanoi että hän ja 3 kuubalaisamerikkalaista, jotka vangittiin Watergaten murrosta kesäkuun 17 pnä, uskoivat silloin että he tulevat myöhemmin saamaan USAn korkeilta viranomaisilta apua "Kuuban vapauttamiseksi".

Tunnustaessaan syyllisyytensä tammikuun oikeuskuulustelussa Barker sanoi tuomari John Siricalle, että hänelle ei maksettu mitään niistä palveluksista eikä kukaan ollut sanonut, että hänen perheestään huolehditaan, jos hän tunnustaa syyllisyytensä.

Nyt (viime torstaina) hän kertoi saaneensa pidätyksensä jälkeen $45-000—$47,000 omien kulujensa korvaukseksi ja kolmelle kuubalaiselle.

Barker sanoi Huntin maininneen Ellsbergin nimen vain puoli tuntia ennen syysk. 3 pn murtoa 1971. Tällöin tehtiin murto Ellsbergin psykiatrin tri Lewis Fieldingin toimistoon.

Barker kertoi Huntin sanoneen hänelle ennen Watergaten murtoa, että senaattori George McGovern (demokraattipuolueen presidenttiehdokas, on saanut lahjoituksia Castron hallitukselta Kuubasta. "Minulla ei ole kuitenkaan varmoja todisteita, että se olisi totta", sanoi Barker.

Kysyttäessä hänen tekojensa perusteita Barker sanoi, että hän piti sitä (murtoa Watergateen jne.) "velvollisuutena matani koh taan."

Hän sanoi Watergaten murron tavoitteena olleen todistusaineistoa hankkiminen siitä, että vasemmistolaisryhmät antoivat lahjoituksia George McGovernille ja ehkä myös senaattori Edward Kennedylle.

Hän kertoi olleensa Huntin kanssa yhteishommissa asioissa "joita hän edustaa". Barker sanoi Huntin (Valkoisen talon konsulttanin) edustavan yrityksiä Kuuban vapauttamiseksi, ja että jollakin tavoin hän "edusti USAn hallitusta".

Barker sanoi, että Hunt värväsi hänet, ja että hän hyväksyi Hunt'n selityksen, jotta murron takana on kysymys kansallisesta turvallisuudesta.

Barker selitti, että kukaan ei sanonut, että kysymys oli CIA:n operaatiosta, mutta hän selitti että murrosta kiinni joutuneille (hänelle ja muille — V.) annettiin rahaa ja avustusta, kuten olisi menetelty CIA:n vakoilijain suhteen heidän joutuessa kiinni ulkomaahallitusten toimesta.

Vastaten kysymykseen, että jos hän ja kuubalaiset osallistuivat Watergate-operatioon toivossa saada "myöhemin avustusta Kuuban vapauttamiseksi", Barker sanoi, "meidän kohdaltamme se olisi tärkein seikka".

Vastauksena kysymykseen, mik si hän tunnusti omassa oikeuskuulustelussa syyllisyytensä, Barker sanoi. "Minä olin syyllinen. Minä jouduin kiinni Demokraattipuolueen kansallisessa päämajassa kello 2.30 ap.

Barker sanoi, ettei hänelle ilmoitettu kenen operaatiosta on kysymys. "Minulle ei tarvinnut sellaisia tietoja antaa", hän sanoi. "Minä tunsin asian yhteydessä olleet ihmiset."

Hän huomioi, että Hunt oli johtajana Bay of Pigsin operaatiossa — epäonnistuneessa hyökkäysyrityksessä Kuubaa vastaan v. 1961.

"Operaatiossa (Watergate) käytettiin samanlaisia menetelmiä mitä käytettiin silloin kun toimin mr. Huntin hyväksi Bay of Pigs operaatiossa", sanoi Barker.

Sanoo Canadan auttavan Portugalin rosvosotaa

Ottawa — NATO:n jäsenmaana Canada auttaa NATO-liittolaistaan Portugalia Angolan orjuuttamistaistelussa, sanoi mainitun siirtomaan vapauttamisen hyväksi toimivan kansainvälisen komitean hollantilainen puhemies Sietse Bosgra viime keskiviikkona.

Amsterdamilainen mr. Bosgra kehoitti Canadan ulkoministeriöä tukemaan kaikenlaisten aseiden myyntiembargoa Portugalia vastaan kun NATO-liiton ulkoministerineuvosto kokoontuu kesäkuussa.

Canadan ulkoministeriön eräs puhemies väitti, että asiallisesti puhuen Canada myy hyvin vähän aseita Portugalille, ja nekin vain sillä ehdolla, että näitä canadalaisia aseita käytetään ainoastaan NATO:n puolustustarkoituksiin.

Mikäli taas on puhe asekaupan embarkokampanjaan osallistumisesta, selitti ulkoministeriön puhemies, "minä en usko meidän olevan valmiina siihen kun muistetaan, että Portugali on NATO-liiton yksi jäsenmaa."

Mr Bosgra huomioi, että vakuutukset aseiden käytöstä vain NATO-tarkoitukseen, ovat merkityksettömiä. Hän sanoi saadun todisteita siitä, että Portugali käyttää NATO:n helikoptereita ja automaattikiväärеitä taistelussa Angolan vapautusjoukkoja vastaan.

Hän sanoi Hollannin hallituksen antaneen jo tietää, että se tulee nostamaan tämän kysymyksen NATO-kokouksessa kesäkuussa.

Länsi-Saksa ja Yhdysvallat varaa Portugalille miltei kaikki sen aseet. "Mutta kun Canada on NATO:n jäsenmaa, Canada on myös vastuussa Portugalin sorto- ja sotatoimista Angolassa.

Aseiden lähetys Portugalian siirtomaihin Afrikkaan on kielletty YK:n turvallisuusneuvoston 1963 tekemän päätöksen perusteella. Canada äänesti 1972 YK:n päätöslauselman puolesta missä todetaan, että vapautusliikkeet niissä siirtomaissa — Angolassa Guineassa, Cape Verdessa ja Mozambiquessa — "edustaa todellisesti" näiden siirtolain kansoja.

SANOO RUOKALASKUN OLEVAN $543 LIIAN KORKEAN HENGELTÄ VUODESSA

Toronto. — Ontarion työväenliitto — Ontario Federation of Labor eli OFL — syyttää vallitsevaa voittoilukiihkoa ruokatavarain hintojen suuresta noususta.

Viikon alussa julkaisemassaan kirjasessa OFL paljastaa inflaation ja erikoisesti ruokatavarain hintojen nousun perusteita ja esittää vaatimuksen, että hallituksen pitäisi ryhtyä päättäviin toimenpiteisiin ylimääräisen voittoilun estämiseksi kuluttajien kustannuksella.

Kirjasessa ehdotetaan:

— On vedettävä oikeuteen ruokatavara-alalla monopolisoituneet super-market-ketjukaupat.

— Rohkaistava maatalousohjelmaa jonka tavoitteena on laajapohjaiseen tuotantoon perustuva hintojen alhaisuus.

— Korkeammat eläkkeet ja huoltomaksut köyhien suojaamiseksi hintojen nousua vastaan.

— Poistettava sellaiset kalliit pakkaukset, joiden tarkoituksena on häikäistä kuluttajia, sen sijaan että pyrittäisiin antamaan tietoja.

— Hintojen nousua tarkkaileva lautakunta Ottawaan, edellytyksellä, että sillä on oikeus vaatia (liikkeiltä) todistajalausuntoja ja saada tilikirjat nähtäväksi.

Julkaistessaan tämän kirjasen, jonka on kirjoittanut entinen lehtitoimittaja Tobert Ward' 2 kuukautta kestäneen tutkimustyön perusteella, OFL:n presidentti David Archer arvosteli hyvin kirpeästi niitä liikemiespiirejä, jotka tosiasioista välittämättä väittävät, että hintojen nousun aiheuttajana on palkkamenot. Hän osoitti, että palkat ovat Canadassa nousseet vähemmän kuin työläisten tuottavaisuus ja vähemmän kuin hinnat ja voitot.

Mr Ward on saanut raporttiinsa kirjoittamisen yhteydessä apua monopolisoituneiden ruokatavarakauppojen järjestyneiltä työläisiltä.

Hän osoittaa tutkimuksensa perusteella, että tarpeettomat kustannukset — aiheettomat voittojen sekä pakkausten ja mainonnan aiheuttamat kustannukset—aiheuttavat Canadassa vuosittain $543 suuruisen ylimääräisen menon jokaista miestä, naista ja lasta kohti, eli $2,172 kutakin keskinkertaista 4-henkistä perhettä kohti vuodessa.

Kirjasessa huomioidaan ruokatavara-alan vähittäismyyntiliikkeiden monopolisoitumisen ja todetaan, että kilpailun puute mahdollistaa mielivaltaisen voittoilun.

Siinä osoitetaan, että Canada on koko maailmassa ainoa teollistunut maa missä ryhdytään toimenpiteisiin vasta sitten kun jokin ala on monopolisoitunut 100-prosenttisesti.

Muut maat pitävät monopolitilanteena sitä kun jokin ala on kontrolloitu monopolien toimesta 70-prosenttisesti.

Kirjassa huomioidaan myös se, että kuluttajat ovat nousemassa voittoilua vastaan ja sanotaan, että ammattiyhdistysliike voi antaa huomattavaa apua "tekemisen taidossa" vallitsevaa voittoilua vastaan.

CANADAN NAISTENKONGRESSI TEKI HYVIN AJANKOHTAISIA PÄÄTÖKSIÄ

Ns. naiskysymysten lisäksi kiinnitettiin huomiota hintojen nousuun, eläkkeiden pienuuteen ja myös rauhan asiaan

Toronto. — Käsitellen sellaisia naisten oikeuksia koskevia avainkysymyksiä kuten hinnat, lasten päivähoito ja kansainvälinen rauha, Canadan naisten kongressin 10. edustajakokous päätti toukok. 20 pnä 2-päiväiset istuntonsa King Edward Hotellissa, Torontossa.

Kansallisen farmarien unionin (NFU:n) varapresidentti mr Walter Miller ja sähkötyöläisten unionin (UE:n) tutkimustyön johtaja mr Norman Ferguson käsittelivät hyvin terävästi inflaation perusteita ja sen todellisia aiheuttajia. He kummatkin osoittivat, että hintojen noususta ei voida syyttää farmareita eikä työläisiä, sillä heidän kohdaltaan dollarin ostovoima alenee samalla kun välikäsille menevä voitto-osuus lisääntyy.

Quebecin ja Albertan edustajat kertoivat naisten toiminnan lisääntymisestä hintojen nousua vastaan Samalla kun eräs ammattiyhdistysmies osoitti, että jauhelihan (hamburger) hinta on vuodesta 1961 lähtien noussut 86 prosenttisesti, farmarien edustaja osoitti naisedustajille, että ainoastaan 37 senttiä kuluttajan dollarista tulee farmarille. Kaupunki-maaseudun liitto on lujittumassa ja kummatkin puhujat suosittelivat Kraftin tuotteiden boikottia. Mr Ferguson arvosteli terävästi ketjukauppoja (ja niille tavaroita varaavia monopoleja) osoittaen, että ne (ketjukaupat) kontrolloivat 18% Canadan myyntipaikoista (kaupoista), mutta kahmivat kuitenkin 80% vähittäiskauppa-dollarista.

The Ligue des Femmes de Quebecin neljä naisedustajaa puhuivat ranskalaisen Canadan naisten kasvavasta liittoutumisesta hintoja vastaan. Tämän Liguen solidaarisuus vankilaan tuomittujen työväenjohtajien puolesta puhuttiin sekä ne suositukset tuottiin sotilas tukaan näiden miesten osoittamista varten ...

pauttamista, he selittivät.

Torontossa olevan "Indian Settlement Housen" manageri, mrs R. Monague ja Thunder Bayta edustanut mrs R. Cotter puhuivat intiaaninaisia vastaan kohdistetusta tyrmistyttävästä syrjinnästä: työllä ei ole työtä eikä mahdollisuuksia ammatin oppimiseen; lapsia syntyy ilman lääkintä apua, tarvikkeiden skandaalimaisista hinnoista (85 senttiä leivästä Pohjois-Ontarion eräällä reservaatio-alueella); eristetyn aseman aiheuttamasta moraalin löyhtymisestä; huonoista asunto-oloista sekä intiaanien kulttuurin ja elämäntavan hävittämisestä.

Albertasta, Manitobasta, Ontariosta ja Quebecista oli tullut 50 edustajaa. He vaihtoivat mielipiteitä ja kokemuksia kansallisuusryhmiä edustavien järjestöjen, kuten Canadan Suomalaisen Järjestön, Ukrainalaisten järjestön ja muiden kanssa; Toronton rauhanyhdistyksen, kommunistisen puolueen, edmontonilaisen naiskomission, hintojen nousua vastustavan naisjärjestön kanssa jne.

Naisten kongressin johtokunnan sihteeri mrs Hilda Murray esitti kokoukselle raportin, mikä sai osakseen yksimielisen hyväksymisen. Hän palautti kokousväen mieliin konressin perustavan edustajakokouksen vuodelta 1950, jolloin nostettiin sellaisia vaatimuksia kuin olivat äitiyteen, lasten päivähoito, oikeus turvallisuuteen vanhalla iällä, tasapuoliset oikeudet laki- ja työasioissa ,sekä oikeus rauhaan. Hän sanoi naisten kautta Canadan lahjoittaneen jo $43,000 arvosta rahaa ja tavaraa Vietnamin lasten sekä Hanoin Naisten- ja lastensairaalan hyväksi.

Edustajakokous päätti, että aseellisia konferensseja järjestetään kautta Canadan v. 1974 valmistautuessa yhdettätoista edustajakokousta, sekä 1975 YK:n toimesta järjestettävään Kansainvälisen naisten vuoden viettoa varten.

Päätöslauselmakomitean ehdotusten perusteella hyväksyttiin päätöslauselmat seuraavista asioista:

— Rauhan voittaminen Vietnamissa.

— Euroopan turvallisuus ja kansainvälisen jännityksen lieventäminen.

— Naisten asemaa tutkineen kuninkaallisen komissionin ehdotukset lasten hoidosta.

— $200 kuukautinen vanhuudeneläke 60 vuotta täyttäneille miehille ja 55 vuotta täyttäneille naisille.

— Hallituksen tukirahat intiaanien reservaatiojen ruokatarpeille.

— Opetusohjelman heikentämisen vastustaminen.

Myös hyväksyttiin päätöksiä työttömyysvakuutuksesta, terveysasioista, alinpalkkataksoista, naisten tasa-arvoisista oikeuksista työpaikoilla ja asuntokysymyksistä.

Eläminen kallistuu huimasti Suomessa

Helsinki. — Elinkustannusindeksi nousi huhtikuussa peräti kolme pistettä, ja kuluttajan hintaindeksi pisteen. Maaliskuun pisteluku 269 nousi huhtikuussa 272:een. Alkoholijuomien kallistuminen aiheutti tällä kertaa indeksin suurimman nousun. Yhdessä ravintoloiden uuden hinnoittelujärjestelmän seurauksena tapahtuneiden hinnankorotusten kanssa oli alkoholin vaikutus indeksiin miltei piste, 0,93.

Huomattavan paljon indeksia nosti myös asuntoryhmä, jonka nousu oli 0,7 pistettä. Tämä aiheutui rakennuskustannusindeksin ja sen nousua seuraavien korkomenojen kohoamisesta. Puutavaran kallistuminen vaikutti rakennuskustannuksiin eniten.

Ravintoryhmä nosti indeksiä 0,28 pisteellä. Eniten olivat kallistuneet etelästä tuotavat omenat sekä kausipennin vaikutuksesta ruokaperuna. Lisäksi indeksin nousuun vaikuttivat useat muutkin ryhmät: mm. koulutus ja virkistys 0,4, liikenne 0,2 ja lämpö ja valo 0,2 pistettä.

JENKKIEN ASENNE N-LIITTOON MUUTTUNUT

Moskova. Käsitykseni mukaan amerikkalaiset eivät ole vielä milloinkaan toisen maailmansodan ajoista lähtien suhtautuneet niin hyvin venäläisiin ja neuvostohallitukseen kuin nyt. Uskon, että parin viime vuoden aikana kahden maan välisten suhteiden parantamiseksi on tehty enemmän kuin kaikkina edeltäneinä vuosina. Nyt esiintyy hyvin paljon hyvää tahtoa venäläisiä kohtaan, neuvostohallitusta kohtaan, sanoi amerikkalaisen Callup-tutkimuslaitoksen George Gallup keskustelussaan Izvestijan Washingtonin kirjeenvaihtajan Stanislav Kondrashovin kanssa.

Kirjeenvaihtaja viittaa Izvestojassa julkaisemassaan artikkelissa, lukuisiin Gallupin lausumaa mielipidettä vahvistaviin esimerkkeihin. Hän mainitsee mm. lämpimän vastaanoton, jonka amerikkalaiset ovat osoittaneet neuvostoliittolaisille urheilijoille, taiteilijoille ym. kaikkea tätä on edistänyt neuvostoliittolais-amerikkalaisten suhteiden ilmaston muuttanut politiikka huipputason tapaamisten jälkeen. Käännekohta on siinä, että viime vuoden toukokuun lopusta lähtien kylmän sodan jäitä ovat lähteneet murtamaan valtioiden välisten suhteiden jäänmurtajat.

Luonnollisesti erilaisuudet ja ristiriidat politiikassa, ideologiassa ja tulevaisuuteen suhtautumisessa jäävät ennalleen, kirjoittaa Kondrashov. Mutta rauhanomaisen rinnakkaiselon periaate, jota seuraavat yhteiset ponnistelut ja yhteistyö, merkitsee, että tänä päivänä on mahdollista sellainen, mikä ei ole ollut mahdollista eilen ja että tämän päivän mahdollisuuksien takaa avautuu yhä suurempia mahdollisuuksia huomispäiväksi. Jollei Moskovan tapaamisia eikä niiden tuloksia olisi ollut, tuskin George Gallupkaan olisi voinut niin varmana vakuuttaa, että amerikkalaiset eivät ole milloinkaan suhtautuneet niin hyvin neuvostokansaan ja hallitukseen kuin nyt.

Amerikkalaisten mieliin jää yhä voimakkaimmin Neuvostoliiton rauhanpolitiikan toiminta. Se on koko ajan heidän silmiensä edessä. Erityisesti viime vuosina. Sille eivät voi mitään edes NSA:n lehdistön vääristelyt. Amerikkalaisessa yhteisössä käynnissä olevaan syvälliseen prosessiin sisältyy myös vapautuminen kommunismin vastaisesta hengestä, jota kylmän sodan esitaistelijat ovat levittäneet. (TASS)

Tampere ei enää kasva

Tampere — Tampereen väestönkasvu on pysähtymässä. Tuoreimmat tilastotiedot kertovat vain yhden prosentin vuotuisesta lisäyksestä.

Muuttovirrat suuntautuvat Tampereen ympäristökuntiin. Väestökasvu on 60-lukuun verrattuna kaksinkertaistunut Nokialla ja nelinkertaistunut Kangasalla sekä Pirkkalassa. Myös Ylöjärvi elää kaupungin "siivellä".

Ongelman ydin on asuntopoliittinen. Valmistuvien asuntojen määrä on pysynyt Tampereella jokseenkin vakiona, mutta lisääntynyt huomattavasti ympäristökunnissa.

Kevyemmältä kannalta

EREHTYIVÄT "JUOPOSSA"

Toronto — Eräs 40-vuotias mies joutui toukok. 11 pnä pahoinpitelyn ja ryöstön kohteeksi. Häneltä vietiin $170. Kymmenen päivää myöhemmin eräältä 66-vuotiaalta mieheltä vietiin samalla seudulla $60 ja mies joutui pahoinpitelyn vuoksi sairaalahoitoon.

Viime lauantaina oli samantapainen tilanne kun eräs mies käveli juopuneena hoiperrellen Alexandra puistossa. Hänen kimppuunsa hyökkäsi sieltä 2 miestä.

Mutta tämä "juoppo" olikin Suur-Toronton poliisi Douglas Dinsmore, joka oli paikalla juopuneeksi naamioituna poliisikumppaninsa Chester Wroclawskin kanssa.

"Valejuopolta" ei viety mitään, mutta sen sijaan poliisit pidättivät 19-vuotiaan Arhbald Gillinghamin ja 19-vuotiaan Joseph Youngin syytettynä kahdesta rosvouksesta.

URHEILUKUULUMISIA

Järkyttävä yhteenajo surmasi Jarno Saarisen

Monza. — Suomen moottoripyöräilyn tähti, maailmanmestari Jarmo Saarinen ja Italian Benzo Pasolini saivat surmansa Monzan MM-osakilpailussa sattuneessa onnettomuudessa toukokuun 20 pnä.

Turma sattui luokassa alle 250 kuutiosenttimetriä, ja siinä oli mukana 14 ajajaa.Surmansa saaneiden lisäksi loukkaantui viisi ajajaa joista Italian Walter Villan tila on kriittinen.

Saarinen oli kaikkien aikojen menestyksekkäin moottoripyöräilijä Suomessa. Hän oli moottoripyöräilijä koko sydämestään. Täytettyään 16 vuotta hän pääsi mukaan moottoriurheiluun ja siitä lähtien hän paneutui tähän kilpailulajiin samalla täydellisyyteen pyrkivällä tarmokkuudella, joka näkyi kaikessa mihin hän yhtyi.

Muut loukkaantuneet olivat luunmurtumia saanut Ruotsin Börje Janson, jaloistaan loukkaantunut Englannin Charles Mortimer sekä Japanin Hideo Kanaja, joka sai lieviä palohaavoja, mutta kykeni kuikaantunutta ajajaa ei välittömästi tunnistettu.

Onnettomuus sattui välittömästi lähdön jälkeen lähtösuoran jälkeisessä kaarteessa, jolloin kilpailijoiden venkin itse kävelemään varikolle onnettomuuspaikalta. Viidettä loukopeus oli noussut yli 200 kilometrin tunnissa. Silminnäkijöiden mukaan sillä hetkellä toiseksi kiihdyttänyt Pasolini yritti ohittaa kärjessä ajanutta Länsi-Saksan Dieter Braunia, kun hänen pyöränsä kosketti Braunin ajokkia ja molemmat ajajat kaatuivat moottoripyörineen radalle takaa tulevien eteen.

Huolimatta radan turvallisuusryhmien ripeästä toiminnasta kaksi moottoripyörää syttyi tuleen. Kilpailun johto keskeytti lähdön välittömästi ja pahiten loukkaantunut Saarinen ja Pasolini lennätettiin helikopterilla Monzan sairaalaan. Saarisen vaimo Soile oli miehensä sairaalavuoteen ääressä välittömästi lennätyksen jälkeen, mutta Saarinen menehtyi vammoihinsa muutamia minuutteja sen jälkeen.

Enen Monzan kilpailua Saarinen johti 250-kuutioisten luokkaa maksimipistemäärällä 45 ennen Kanajaa 36, Teuvo Länsivuorta, 24 Mortimeria 14 ja Pasoliniа10. Saarinen johti myös 500-kuutioisten MM-taulukkoa. Tästä lähdöstä oli määrä muodostua kilpailun huipputapahtuma Saarisen ja Italian Giacomo Agostinin kesken.

Akostini, joka ei osallistunut 250-kuutioisten ulokan kilpaan, itki varikolla avoimesti ja totesi kilpakumppaniensa menetyksen olevan kova isku moottoripyöräilylle.

Myöhemmin onnettomuuden jälkeen kilpailuejn johto ilmoitti peruuttavansa kaksi jäljellä olevaa kilpailua 500-kuutioisten ja sivuvaunuluokassa.

Saarista ja Pasolinia hoitaneet lääkärit ilmoittivat myöhemmin kummankin menehtyneen päähän saatuihin vammoihin. Lisäksi kummallakin oli vakavia vammoja raajoissa ja rintakehässä.

Aiemmin tällä kaudella Saarinen kaatui Imolassa, mutta selviytyi onnettomuudesta ehjin nahoin ehdittyään hypätä pois pyöränsä selästä ennen kuin se törmäsi Imolan radan suojavalliin.

Vasemmisto sai lisäpaikkoja Suom. ol.yhd. johtoon

Helsinki. — Osittainen uudistus parempaan suuntaan hyväksyttiin tiistai-iltana pidetyssä Suomen olympiayhdistyksen varsinaisessa vuosikokouksessa Helsingissä. Vasemmiston edustajat saivat valitun valtuuskunnan 80 jäsenestä 20, joista TUL:n edustajia 13 ja TUK:n 7.

Tiistaina valittu valtuuskunta kokoontuu tämän viikon keskiviikkona valitsemaan yhdistyksen hallituksen, jonka 25:stä jäsenestä vasemmisto saa 8, niistä TUL 5 ja TUK 3.

Edelleen valitaan hallituksen työvaliokunta, johon kuuluu 9 jäsentä. Näistä yhdeksästä paikasta tiistaina hyväksyttyjen uusien sääntöjen mukaan kuuluu kolme työväen ryhmien edustajille. Tämän sääntömuutoksen mukaan Olympiayhdistyksen yksi varaheenjohtajista on työväen urheiluliittojen edustaja ja sen lisäksi TUL ja TUK saavat vielä kumpikin erikseen yhden äsenen.

Suomen Olympiayhdistyksen vuosikokouksessa ei varsinaisesti käyty enää keskustelua nyt hyväksyttyjen uusien sääntöjen periaatteista. TUL oli jo aiemmin ilmaissut tyytymättömyytensä siihen, ettei tämäkään ratkaisu täytä niitä vaatimuksia, joita Työväen Urheiluliitto on esittänyt. Mm. viime liittoneuvoston kokouksen yhteydessä hyväksytyssä julkilausumassa todettiin, että TUL on tyytymätön nyt aikaansaatuun ratkaisuun ja vaatii olympiayhdistyksen hallintoelimien kookonpanoa yhteiskunnallisten voimasuhteiden mukaisesti

GRIMMES 84.90

Oslo. — Norjalaiset yleisurheilijat Björn Grimmes ja Arne Kvalheim paransivat omia ennätyksiään tiistaina Oslon Bisletillä pidetyissä yleisurheilukauden avajaisissa.

Grimmes heitti keihästä 84.90. Hänen entinen ennätyksensä oli 20 senttiä heikompi. Peräti neljä hänen heitoistaan kantoi yli 80 metrin.

Kvalheim puolestaan teki ennätyksensä 5,000 metrillä. Hänen aikansa oli 13.41.2. Parannusta oli 1.2 sekuntia.

SAARISELLE HILJAINEN HETKI

Monza. — Moottoripyöräilyn TT-ajajat ja tämän urheilulajin ystävät eri puolilta Italiaa kokoontuivat torstaina Monzaan kunnioittamaan viimeistä kertaa maailmanmestarin Jarno Saarisen muistoa.

27-vuotiaan suomalaisen maailmanmestarin muistoa kunnioitettiin lyhyellä mutta harrastunnelmaisella muistohetkellä. Jarno Saarisen lähtöä viimeiselle matkalleen kotimaahan olivat seuraamassa hänen vaimonsa Soile ja veljeään Jaakko ja Jari.

TUL:n nyrkkeily on myötätuulessa

Helsinki. — Päättynyt kilpailukausi 1972—73 osoitti jälleen, että TUL:n nyrkkeily pystyy täysin tasapäiseen edustukseen vastaavan erikoisliiton kanssa.

Tähän tulokseen päästään kun todetaan, että nuorten SM-nyrkkeilyissä mestaruudet jakautuivat TUL 5 ja SNL 6, sekä varsinaisissa Suomen mestaruuskilpailuissa viime maaliskuussa TUL 6 SNL 5.

Sanat olivat TUL:n nyrkkeilyjaoston puheenjohtajan Mauno Laineen, joka tarkasteli nyrkkeilyn osalta nyt päättymässä olevaa kilpailukautta.

Kansainvälisestikin TUL:n nyrkkeilijät ovat menestyneet, niin omilla Puolaan ja Neuvostoliittoon tehdyillä kilpailumatkoilla kuin myös maaotteluissa, joissa maajoukkueissa on TUL:n nyrkkeilijöillä ollut merkittävä edustus.

MARJAMÄKI AVASI 52.20

Ikaalisten Työväen Urheilijain Einari Marjamäki heitti kevään avaustulokseen kiekkoa 52,20 Vehmaisten Urheilijoiden piirikunnallisissa kilpailuissa. Nokian Pyryn Pentti Veijolakin on lupaavassa kevätkunnossa. Hän sai tulokseen 51,50.

TUL:n URHEILIJOITA NL:oon JA DDR:ään

Helsinki. — TUL lähettää ainakin kaksi joukkuetta ulkomaiselle kilpailumatkalle kesäkuussa.

Yleisurheilujaosto on valinnut kolme juoksijaa Moskovassa pidettävään Trud-lehden juoksuun. Nämä ovat Kalle Hakkarainen Suolahden Urhot, Raimo Rossinen ja Matti Hämäläinen Turun Weikot. Johtajana matkustaa Vilho Laaksonen Hämeenlinnan Kisa.

Joukkue lähtee matkalle 3. kesäkuuta.

TUL:n pöytätennisjoukkue osallistuu Cottbusin kansainvälisiin pöytätenniskilpailuihin DDR:ssä 19—24. 6. TUL:n pelaajat saavat arvokasta kokemusta mm. syksyn VI Victor Barna Cupia silmällä pitäen, sillä kisoihin osallistuu pelaajia Romaniasta, Unkarista, Bulgariasta, Puolasta ja DDR:stä.

TUL:n MOOTTORIURHEILU

Helsinki. — Vuonna 1951 perustettu Jyväskylän Moottoriurheilijat on tällä hetkellä paikkakunnan selvästi vireän alan yhdistys. Yli 400 jäsentä ja monet suuret vuosittain seuran järjestämät kilpailut takaavat tämän aseman.

Viimeksi tällainen suurkilpailu oli sunnuntaina 20. 5. pidetty SM-maarata-ajojen ensimmäinen osakilpailu, johon mm. saapui niin paljon yleisöä, että järjestäjien hankkimat pääsyliput eivät riittäneet. Osa ihmisistä oli päästettävä ilmaiseksi sisään.

JMU sai heti perustamisestaan lähtien vankan kannatuksen ja tarmokkaan toimitsijajoukon, mitkä edellytykset ovatkin taanneet seuralle vankan aseman Keski-Suomen TUL:n ja koko maan moottoriurheilussa. Toiminnallisia lamakausia ei JMU:n historiassa tunneta lainkaan, sillä joka vuosi järjestetään vähintään 4—5 moottoripyörä- tai autokilpailua.

Parhaina vuosina, kuten -52, 54 ja nyt -72 ja 73, on ohjelmassa ollut seitsemän kilpailua. Kun tiedetään, että tällaisten kilpailujen järjestäminen vaatii vähintään 50 toimitsijaa ja tavallisimmin 150, niin on helppo saada jonkinlainen kuva toiminnan laajuudesta.

Fordilta varoja Argentiinan sairaaloille

Buenos Aires — Ford-autoyhtiö suostui viime keskiviikkona ns. "vasemmisto-"sissien vaatimuksen mukaisesti maksamaan miljoona dollaria Argentiinan sairaaloille lääketarvikkeiden ostoa varten, välttääkseen siten argentiinalaislaitostensa hallintokuntaan kuuluvien henkilöiden kidnappauksen.

Fordin virkailijat sanoivat Detroitissa, että he ovat suostuneet troskilaisen Kansan vallankumoushallituksen vaatimukseen keskusteltuaan ensin asiasta Buenos Airesissa olevien virkailijoiden kanssa.

Yhtiön tiedonannon mukaan vaatimukseen sisältyi 154 ambulanssia ja muiden välineiden lahjoitus. "Me tulemme antamaan ne välittömästi sairaaloille," selitti yhtiön eräs puhemies. Hän ei maininnut mitään vaatimuksesta, että Fordin pitäisi varata maitoa slummien lapsille.

Tämä vaatimus esitettiin Fordille aikana jolloin huomattuja vieraita rupesi saapumaan presidentiksi valitun Hector Camporan perjantaiseen virkaan-vihkiäistilaisuuteen. Vierailijain joukossa oli jo silloin Chilen marxilainen presidentti Salvador Allende ja USA:n ulkoministeri William Rogers.

Yli 4,000 ilmoittautunut Moskovan universiadeihin

Ylioppilaiden maailmankisat, kesäuniversiadit, järjestetään Moskovassa 15.—25. elokuuta. Kisoihin on tähän mennessä ilmoittautunut 57 maata, joista on tulossa Moskovaan yli 4,000 urheilijaa. Suomen joukkueen vahvuus on 35—40 kilpailijaa.

Universiadien ohjelmaan kuuluu 10 urheilumuotoa: yleisurheilu, uinti, uimahypyt, vesipallo, koripallo, lentopallo, miekkailu, tennis, voimistelu, paini (molemmat painimuodot).

Lauri Mononen kilpailukieltoon

Helsinki. — Jääkiekkoliiton liittohallitus on määrännyt Lauri Monosen kilpailukieltoon kuluvan vuoden loppuun. Rangaistuksen syynä on Monosen käyttäytyminen Moskovan lentokentällä matkalla Suomeen. Mononen loukkaantui MM-kisoissa ja matkusti kotimaahan kesken turnauksen.

Matti Keinonen ja Jouko Öystilä saivat varoituksen Moskovan "temppauksistaan".

Nuorta verta Canadan naisliiton johtoon

Toronto. — Canadan Naisten Liiton edustajakokous pidettiin Victorian päivän viikonlopulla Torontossa, ja olivatkin ne työntäyteiset päivät. Edustajia Quebecista, Manitobasta, Albertasta ja useista Ontarion keskuksista. Kokouksessa tehtiin katsaus menneiden vuosien toimintaan ja pääasiassa tehtiin suunnitteluja tulevaisuuteen nähden. Tyydytyksellä voimme todeta, vaikka joskus sanomme joukkojamme pieniksi, että olemme saaneet suurien joukkojen kannatuksen, varsinkin rauhantyölle ja Vietnamin avustukseen. Rahassa Vietnamin sairaalarahastoon on lähetetty 28,500.00 ja vaatteita lähelle 13,000.00 arvosta. Myöskin on tehty ystävyyslahjoituksia naisille Intiaan, Bangladeshiin, Angolan lapsille, Syyriaan ja Canadan intiaaneille.

Canadassa on työskennelty useiden edistyksien puolesta. Hallituksille on lähetetty vetoomuksia ja asiakirjoja eläkeasioista, nimittäin peruseläkkeen korottamisesta ja ikärajan alentamisesta. Myöskin on lähetetty tuhansia kirjeitä ja kortteja joissa vaaditaan elinkustannusten hintojen alentamista, olemme toimineet työttömyysvakuutuksen korottamisen puolesta, vaatineet lapsille päivähoitopaikkoja, täydellisempää terveysvakuutusta johon sisältyisivät tärkeät lääkkeet, silmälasit ja kuulokkeet. Siis Canadan Naisten Liitto toimii edistyksen puolesta, turvallisen elämän puolesta kaikille canadalaisille, ystävyydestä kaikkien kansojen kesken.

Edustajamme ovat osallistuneet useihin konferensseihin ja kokouksiin Euroopassa, Yhdysvalloissa ja Canadassa, ja olemme myöskin Maailman Naisten Liiton edustajina, jonka jäsenyyteen kuulumme, osallistuneet United Nations kokouksiin.

Kokouksessa saimme kuulla useita mielenkiintoisia puhujia, Lauantaina Walter Miller, Canadan maanviljelijäin yhdistyksestä kertoi, miten suuryhtiöt ovat ottaneet kontrolliinsa maanviljelyn ja mistä johtuu hintojen nousu. Monet maanviljelijät, jotka ovat sukupolvien ajan viljelleet omia maitaan, joutuvat vähitellen jättämään ne, koska eivät voi kilpailla suuryhtiöitä vastaan. Suurin paholainen ruokatuotannossa, sanoi Mr Miller, on voittojen tavoittelu, jonka suuryhtiöt kontrolloivat. Siitä lähtien, kun tavara on kasvatettu ja valmis markkinoille, jokainen käsittelijä saa suuren voiton, ja kun se tulee kuluttajalle, on hinta nostettu huimaavasti. Tämän vuoksi yksityiset maatilojen omistajat ovat yhdistyneet tekemään valistustyötä kansan keskuudessa ja samalla taistelevat suurien yhtiöiden monopolia vastaan.

Mr N. Ferguson, sähkötyöläisten ammattiliiton taloustieteen tutkimisjaostosta oli samaa mieltä hintojen nousun johdosta. Hän myöskin selvästi selosti, että yhtiöiden suuret voittotavoitteet ovat syynä elinkustannuksien nousuun. Hän selosti, miten sotien aikana, Korean sodan, ja Vietnamin sodan kiihtyessä, tavaroiden hinta nousi huomattavasti. Syynä on se että sotateollisuudesta ei ole mitään hyötyä kuluttajille ja valtiolle, niin silloin täytyy kulutustuotteista saada suurempi voitto.

Liikkeet syyttävät työntekijöitä hintojen noususta. Pidetään keppihevosena sitä, kun ammattiliitot saavat työläisilleen parempia palkkoja, että se johtaa tavaran hinnan nousuun. Mr Ferguson selosti, että esimerkiksi sähkötuotteissa *leivänpaahtaja tulee maksamaan työpalkassa alle kahden dollarin, aineissa alle kolme dollaria, mutta kuluttajalle se maksaa jo lähelle kolmekymmentä dollaria.* Ja useita samanlaisia esimerkkejä.

Ruokatavarassa, kuten esimerkiksi lihassa on halvempien lihojen, kuten jauheliha, maksa, ja soppalihojen hinta noussut 10 vuoden aikana 150%, kun taas kalliimpien lihojen hinta on noussut 47%. Siis Siis pienituloiset joutuvat hintojen yhä noustessa kaikkein ahtaammalle. Tämän vuoksi olisi yaadittava, että eläkkeet ja muut yhteiskunnalliset avut nousisivat yhtäaikaisesti elinkustannusten nousun kanssa. Mr Ferguson sanoi, että inflaatio ja hintojen nousu tulee jatkumaan ja kehoitti meitä kaikkia painostamaan liittohallitusta hetipikaisesti saada hintakontrolli lautakunta toimimaan Canadassa.

Tulevista tehtävistä hyväksyttiin useita päätöslauseita, jotka kaikki ovat tärkeitä. Elinkustannuksien alentaminen, eläkeikärajan alentaminen ja eläkkeiden korottaminen, korkeammat alinpalkkataksat koska on paljon työläisiä, joilla ei ole ammattiliittojen turvaa, toiminta maailman rauhan puolesta ja ystävyys kaikkien kansojen kesken, päivähoitopaikkoja lapsille ja yksi ravitseva ateria koululaisille, toiminta Canadan alkuasukkaiden, eskimojen ja intiaanien oikeuksien puolesta, heidän työnsä ja elintasonsa puolesta tulee olemaan yksi tehtävämme. Kokouksessa oli myöskin puhujana eräs intiaaninainen, joka selosti laajasti heidän eri pulmiaan nykyisessä yhteiskunnassa.

Canadan Naisten Liitolle valittiin maata käsittävä johto, ja johtokunta Toronton alueelta. Vuonna 1975 Maailman Naisten Liitto juhlii 30-vuotisjuhliaan. Silloin on päätetty pitää suuri kongressi, johon varmaan mekin tulemme osallistumaan. Nyt on tärkein tehtävämme saada uusia jäseniä toimintamme taakse. Innoittavana ilmiönä oli kokouksessa se seikka, että saimme nuoria naisia johtokuntaan, toimintamme jatkuvaisuus on näin taattu. — H.T.

Tizzy

"Isä, minulla on vähän kiire. Ole siis hyvä ja anna minulle dollari nyt ja pidä sitten luento joku toinen kerta.

Afrikan talous riippumattomaksi

ABIDJAN — Neljäkymmentä Afrikan maata pääsi viikko sitten sunnuntaina Abidjanissa, Norsunluurannikolla päättyneessä taloudellisia asioita käsitelleessä neuvottelukokoukses sa yksimielisyyteen siitä, että Afrikan mantereen maiden on pyrittävä saattamaan manner taloudellisesti riippumattomaksi. Kokouksessa ei kuitenkaan päästy täydelliseen yksimielisyyteen Afrikan eri maiden suhtautumisesta EEC:hen.

Neljä päivää kestänyt kokous julkaisi kaksi asiakirjaa, joista toinen on kaikkien osapuolten allekirjoittama julkilausuma pyrkimyksestä taata Afrikan mantereelle taloudellinen riippumattomuus. Se alistetaan Afrikan valtionpäämiesten Addis Abebassa myöhemmin tässä kuussa kokoontuvalle neuvottelukokoukselle vahvistusta varten.

Toisessa, noin 50-sivuisessa asiakirjassa käsitellään kokouksen osanottajien suhtautumista Afrikkaa ja koko maailmaa koskeviin taloudellisiin ja rahamarkkinakysymyksiin. Useiden Afrikan maiden neuvotteluvaltuuskunnat vastustivat kuitenkin sitä asiakirjassa ehdotettua julkilausumaa, ettei Afrikan maiden tulisi alueellaan suostua mihinkään kaupallisiin myönnytyksiin EEC:lle vaikka vastalahjana olisikin vastaavanlaisia myönnytyksiä näiden maiden kauppatuotteille EEC:n markkina-alueilla. Vastustajat edustivat suurelta osin ranskankielisen Afrikan maita, joista useilla jo on voimassa olevia erikoisjärjestelyjä kauppasuhteissaan EEC:n kanssa.

Argentiina ja Kuuba diplomaattisiin suhteisiin

Buenos Aires — Argentiinan uusi hallitus järjesti maanantaina uudelleen diplomaattisuhteet Kuuban kanssa. Tämä edustaa täydellistä kannanmuutosta entiseen sotilasjunttaan verraten.

Astuessaan virkaansa viime perjantaina, presidentti Hector Campora on myös vapauttanut 600 poliittista vankia, ja myöntänyt lailliset toimintaoikeudet Argentiinan kommunistiselle puolueelle, sekä lakkauttanut ns. subervsiivisuusvastaisen oikeuslaitoksen.

Toisaalta hän nimitti kuitenkin hallituksensa ministereiksi niin sanottuja maltillisia voimia. Vain sisäministeri 35-vuotias Esterban Righi, lukeutuu vasemmistolaisiin.

Argentiina lisäsi sitä kasvavaa ryhmää maista, jotka ovat järjestäneet uudelleen diplomaattisuhteet Kuuban kanssa. Amerikan valtojen järjestö (OAS) järjesti Yhdysvaltain painostuksen ja vaatimuksen mukaisesti diplomaattisuhteiden katkaisemisen Kuubaan v. 1964. Vain Mexico kieltäytyi silloin noudattamasta OAS:in ukaasia.

Mutta kun Chilessa valittiin marxilainen presidentti, Salvador Allende v. 1970, niin Chile ja Kuuba uusivat hetimiten diplomaattisuhteensa. Samoin menetteli Peru, Guyana, Barbados, Jamaica, Trinidab ja Tobako — ja nyt Arkentiina.

Painostuksesta huolimatta Canada, joka ei ole OAS:n jäsen, säilytti jatkuvasti diplomaattisuhteensa Kuuban kanssa.

Jo useita tunteja ennen vanhan lain kumoamista kommunistit toimivat kiihkeästi maanpäällisen puoluekoneistonsa kunnostamiseksi ja järjestämiseksi. Puolueessa sanotaan olevan 150.000 jäsentä.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Joku aika sitten tiedoitettiin työväen lehtien tilaajille, että A. T. Hill, yksi Canadan Kommunistipuolueen perustavista jäsenistä oli lahjoittanut puolueelle 201 S. Algoma kadulta käytettäväksi talon joka tunnetaan Labor Centre-nimellä. Sen huoltamisesta valvova trusteeri-komitea on järjestänyt sen huoneistot käytettäväksi työväen, nuorison ja koululaisten kokous-, lukutupa ja keskusteluhuoneistona. On varustettu monipuolinen kirjasto, y.m.

Myös on rakennuksen kellarikerroksessa vanhat lämmityslaitteet poistettu ja uusi hankittu, valotus täydellisesti kunnostettu, y.m. Parhaillaan kunnostamista ja uudistamista jatketaan, valmistetaan auditorium haali, jossa on tilaa sijoittaa ainakin 60 istuinta. Tämä on välttämätöntä, että rakennusta voidaan käyttää edistyksellisten työväenryhmien ja järjestöjen keskuksena, joille alustavasti saatiin rahaa uudistuskustannusten alkamiseen. Mutta siihen tarvitaan lisää ja siinä mielessä trustiisi-komitea on vedonnut kirjeellisesti yksityisiin ystäviin.

Toivotaan että saadaan riittävästi varoja. Komitean avustamiseksi lahjoituksia ottaa vastaan Vapaus Book Store ja Finnish haalin lukutuvassa Olavi Kentala sekä Paavo Voutilainen. Tässä Thunder Bayn ja alueen työväen järjestötoiminnalle tärkeässä toiminnassa suomalaiset avustajat voivat luottamuksella käyttää tätä järjestelyä lahjoituksiensa tekemiseksi.

* * *

Kaupungin rahastonhoitaja selittää, että asumusten omistajat saavat veroalennuksen ennenkuin lopullinen "millin" suuruus määritellään. Keskimäärin 50 dollarin huojennus tuli mahdolliseksi siksi että uusia lahjoituksia eli "grantteja" myönnetään korkeamman tason hallitusten taholta ja se tulee kunnallisia omaisuuksia vastaavaksi hyvitykseksi. Fort Williamin Wardin puolella alennus koskee 19 "millia" kouluveron kohdalta. McIntyre kunnan osalle alennus on 4.9 "milliä".

* * *

Thunder Bayn rauhanneuvosto kokouksessaan viime viikolla käsitteli edustuksen järjestämistä Moskovassa pidettävään maailman rauhanvoimien kongressiin lokakuun 2 pnä. Päätettiin kutsua yleinen järjestöjen edustajain konferenssi pidettäväksi kesäk. 19 päivänä lopullista ratkaisua varten.

* * *

Thunder Bay. — Thunder Bayn ja alueen amattineuvoston kokoukessa hyväksyttiin Ontarion maakunnan alinpalkkataksan nostaminen $1.90 määrään tunnilta, muodostuen se pohjapalkaksi ja 44 tuntisen työviikon pohjalla.

Tämän esityksen mukaan hyväksytään 25 sentin ero työalaan alkaville ja alle 18 ikävuotiaille työläisille.

* * *

Täällä oleva Can-Car- tehdas (joka on Hawker Siddeley yhtiön alainen) on saanut 88 katuvaunu valmistusta varten urakan Toronton kaupungin liikkennekomissionilta. Urakka-arvio on $22 miljoonaa ja tulee varaamaan vakituisen työn 250 työläiselle ainakin kahden vuoden ajaksi.

Työläisten union kansa tehdään kolmen vuoden työehto- ja palkkasopimus, jonka hyväksyminen asetetaan union kokoukselle ensi kuun alussa.

* * *

Sovittelulautakunnan elevaattorityöläisten unionin johtajien neuvottelut 20 elevaattorin omistajain kansa työsuhde- ja palkkasopimuksesta raueksivat toistaiseksi saavuttamatta yhtenäistä esitystä.

Frank Mazur, Brotherhood of Rail way, Airline and Steamship Clerks osasto 650 elevaattorin työläisten jaoston puheenjohtaja, tulkitsi sen merkityksen viime lauantaina sanomalla: "Kaikista merkeistä näyttää että lakkotilanne seuraa, koska yhtiöt eivät ole lähentyneet meidän vaatimuksiamme, erikoisesti se koskee suhtautumista seitsemän päiväiseen työviikkoon".

Nämä neuvottelut ovat olleet sovittelulautakunnan käsissä jo viisi kuukautta ja jos ei nyt sovintoa tule niin työläisten täytyy turvautua lakkoon, arvioi mr. Mazur.

* * *

Vietnamin lasten sairaalan hyväksi toimiva komitea järjestää yliopiston teatterissa lasten päivän kunniaksi kesäkuun 1 päivä elokuvain esityksen josta tulot lankeaa Vietnamin lasten sairaalan hyväksi.

* * *

Suomalaisten Ikinuorten Kerhon kokous- ja viihdetilaisuus on sunnuntaina, kesäkuun 3 päivänä, alkaen kello 1.30 iltapäivällä Finnish haalilla. Kaikki jäsenet ja uudet ystävät tervetuloa!

* * *

CSJ:n Thunder Bayn osaston varsinainen kokous on keskiviikkona kesäkuun 6 p. Silloin esitetään raportit edustajakokouksesta ja Vapaus-kustannusliikkeen vuosikokouksesta jne.

Terve, näkemiin. — ATH.

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
148 S. Algoma St.
Thunder Bay "P" Ont.

MYYTÄVÄNÄ
mansikan taimia, vadelmapensaita, parsaheinän-, raparperin- ja ruoholaukan taimia. viinimarja-, karviaismarja- ja kirsikkapensaita, hedelmä- ja varjopuita, sinisiä kuusia, pensaita, monivuotisia kukantaimia, aitapensaita.
HANSEN'S
PUHELIN 345-7415
RIVERSIDE DRIVE
(Central Avenuelta)
THUNDER BAY "P" ONT.
(23—30—6—13)

Seksiskandaalin poikanen nousussa taas Lontoossa

ENGLANNIN YLÄHUONEEN JOHTAJA EROSI SEKSI SKNDAALIN JOHDOSTA

L o n t o o — Ylähuoneen johtaja, kreivi Jellicoe, erosi toimestaan torstaina tunnustettuaan sitä ennen, että hänellä on ollut joitakin satunnaisia lemmenasioita (affairs) joiden julkisuuteen tuleminen aiheuttaisi arvostelua.

Pääministeri Edward Heathille kirjeellisesti esitetyssä lordi Jellicoen erokirjeessä sanotaan: "Kun te sanoitte minulle eilen, että minun nimeni on yhdistetty väitöksiin kutsutyttö-renkaasta minä päätin kertoa teille, että valitettavasti siihen on oikeutusta siksi kun minulla on ollut joitakin satunnaisia lemmenasioita, joiden julkisuuteen tulo aiheuttaisi arvostelua." Kreivi Jellicoe on 55 vuoden ikäinen. Hän on aikaisemmin ollut amiraalikunnan ensimmäisenä lordina ja laivastoasian puolustusministerinä.

Nuorempi puolustusministeri lordi Lombton erosi pari päivää aikaisemmin jouduttuaan myön tämään, että hän ollut yhteyksissä erään prostituutin kanssa. Häntä vastaan nostettiin myöhemmin huumeaine-syytös.

Lontoo — Pääministeri Edwrd Heathin toryhallituksen ministeri, 50-vuotias lordi Lambtom myönsi viime keskiviikkona, että hänellä on ollut "ajoittaisia suhteita erääseen kutsutyttöön" mutta kiisti kuitenkin sanomalehdissä julkaistut arviot, että tapahtumaan voi liittyä maan turvallisuusseikkoja. "Ei ole ollut mitään turvallisuusasioita koskevia vuotoja eikä kiristyksiä", hän väitti.

Pääministeri Heath kutsui kuitenkin neuvonantajansa keskustelemaan tapahtumasta, minkä sanotaan palauttavan mieleen Profumo-skandaalin 10 vuotta sitten. Scotland Yard ja hallituksen vastavakoiluelin mI-5 tutkivat asiaa ja Daily Mirror-lehti kertoo saaneensa tietoja, että Scotland Yardin kansioissa on "dynamiittia".

Ns. John Profumo-skandaali horjutti kymmenkunta vuotta sitten vallassa ollutta toryhallitusta. Sotaministeri Profumon kerrottiin silloin matkailleen Christine Keeler-nimisen prostituutin kanssa, jolla oli muitakin "sulhaspoikia" Mitään turvallisuusvuototapauksia ei silloin voitu todistaa, mutta Profumon poliittinen ura romahti häpeällisesti hänen joutuessa kiinni siitä, että hän oli valehdellut alahuoneen istunnossa miss Keeleristä.

"Olen käyttäytynyt herkkäuskoisen typerästi" selittää nyt lordi Lombton jolla on 1 poika ja 5 tyttöä. Lambton sanoo kuulleensa että ko. kutsutytön aviomies oli ottanut salaa eräitä valokuvia ja myynyt niitä sanomalehdille."

Väittäen, ettei hän ole syyllistynyt mihinkään vuototietojen antamiseen lordi Lambtonin kerrotaan sanoneen:

"Kaikki mitä on tapahtunut on se, että joku hiipivä parittaja on nähnyt mahdollisuuden rahan hankintaan koti- ja ulkomaisiin lehtiin varaamistaan jutuista ja salaa otetuista valakuvista."

Heathin hallitus ei ole kommentoinut skandaalin mahdollisuuksia, mutta sanomalehtien pals toilla on esitetty tämän tapaisia väitöksiä. Guardian-lehti kertoo "turvallisuuskysymyksiä tarkkailevan monen alahuoneen jäsenen sanovat, että tämä voi nostattaa skandaalin, minkä johdosta hallituksen jäsenet voivat joutua arvostelun kohteeksi toisissa NATO-maissa."

Länsi-saksalainen lehti Stern tiedoitti viikko sitten tiistaina, että eräs brittiläinen biplomaatti, aristokratiaan kuuluva henkilö jolla mahdollisuus saada tietoja hallituksen salaisuuksista, on vakituinen vierailija Länsi-Euroopan pääkaupunkien loisteliaissa tyttötaloissa.

Mainittu lehti sanoo usean länsimaan salaisen poliisin tarkkailevan näitä porttoloita siksi kun ne "kestitsevät diplomaatteja" ja sotilaallisia salaisuuksia on ehkä vuotanut.

Britannian suurin sunnuntailehti News of the World tiedoitti jo edellisellä viikolla, että yllämainittu MI-5 tutkii "yläportaan ihmisten" seksipiirejä Lontoossa.

Tämän lähteen mukaan nämä tutkimukset aloitettiin sen jälkeen kun pornografiaa tutkineet poliisit löysivät asiakirjoja ja kuvia jotka yhdistävät politiikkoja ja muita julkisuushenkilöitä kutsu-tyttö-renkaaseen.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa!

Elokuun 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa suomalaisen kultuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 18 päivänä.

Valitkaa alla olevista onnittelumalleista joko $3.00 tai $4.50 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehille.

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $3.00

Parhaimmat onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $4.50

Liittykää sisään ja tuhansien onnitelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 · Sudbury, Ontario

Thieu havittelee USAn suuravustusta

Saigon. — Saigonin presidentti puhui maanantaina sodanjälkeisestä jälleenrakentamisohjelmasta, jonka tavoitteena hänen sanontansa mukaan on lyödä kommunistien suunnitelmat Etelä-Vietnamin haltuunsa ottamiseksi ja rakentaa "todellisen ja kestävän rauhan meille".

Hänen 8-vuotiseen pakettisuunnitelmaansa sisältyy $4 miljardin suuruinen ulkomainen avustusmäärä, josta Saigon toivoo saavansa $650 miljoonaa heinäkuussa alkavalle talousvuodelle. Valtaosa tästä avustuksesta tulisi Yhdysvalloista, selitti Thieu.

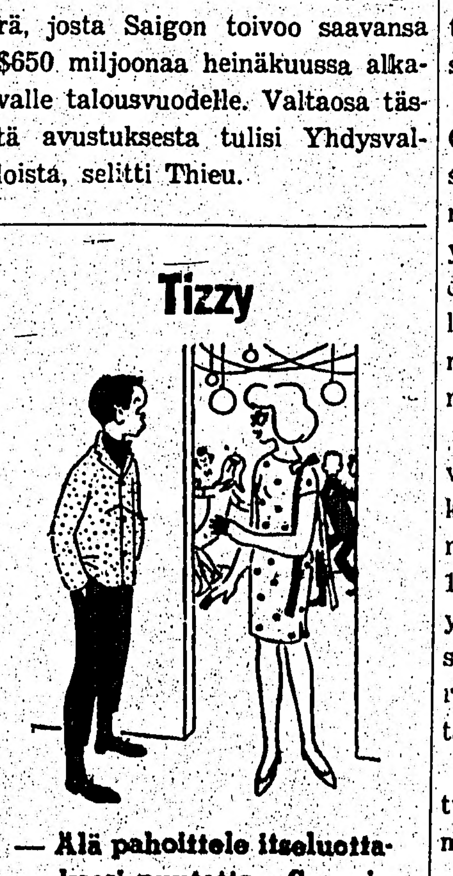

— Älä paholitele itseluottamuksesi puutetta. Se vain osoittaa, että sinulla on hyvä arvostelukyky.

Hirmumyrskyissä kuoli 11 ihmistä; Albertassa lunta

New York. — Hirmumyrskyt — tornadot — rankkasateineen riehuivat lauantaina ja varhain sunnuntaiaamuna Arkansissa, Oklahomassa, Kansasissa ja Missourissa surmaten ainakin 11 ihmistä. Kolme muuta on kateissa ja heidän uskotaan hukkuneen.

Viisi yllämainituista kuoli Keefetonissa, Okla. lauantaina riehuneessa tornadossa, mikä iski samana päivänä myös Jonesboroa, Ark. Kolme henkilöä hukkui Kansasissa kun hirmumyrsky nosti kalastajien veneen ja iski sen murskaavalla voimalla veteen. Kolme kateissa olevaa henkilöä kuuluu st.louisilaiseen perheeseen jonka auto meni sunnuntaiaamuna vesivirtojen mukana erääseen puroon.

Jonesboron hirmumyrskyssä loukkaantui 200 ihmistä ja omaisuusvahingot nousivat miljooniin.

LUNTA ALTASSA

Aurinkoisessa Albertassa antoivat RCMP:n edustajat lauantaina vakavan varoituksen siitä, että lumimyrskyn johdosta on erittäin vaarallinen tilanne Trans-Canada maantiellä Banffin lähettyvillä.

Poliisin kertoman mukaan tiellä oli 6 tuuman vahvuudelta lunta ja autoilijoille selitettiin, ettei matkal le pidä lähteä ilman pyöräketjuja.

LUMIVYÖRYMÄ SURMASI 5 IHMISTÄ

Viisi japanilaista vuoristokiipeilijää ja heidän oppaansa kuolivat Annapurnan rinteellä lumivyörymän johdosta toukok. 18 pnä. Onnettomuus tapahtui seuraavana päivänä sen jälkeen kun he olivat kavunneet 50 jaardin tuntumaan 26, 545 jalkaa korkean vuoren huipusta tiedoitti Nepalin ulkoministeriö sunnuntaina.

Vuoristokiipeilijäin oli lähdettävä edellisenä päivänä takaisin kovan lumipyryn vuoksi. He pääsivät turvallisesti viimeiselle kämpikölleen mutta seuraavan päivän lumivyörymä vei heidät mukanaan.

Canada ryöstää köyhiä maita; Yhdistynyt kirkko

Toronto. — Yhdistyneen kirkon pastori, Rev. Bruce McLeod arvosteli täällä sunnuntaina Canadan ulkomaa-avustusta siitä, että sen tarkoituksena on pitää köyhät maat köyhinä — mitä porvarillisen maailman ulkomaa-avustus yleisesti tarkoittaa.

Hän osoitti, että ulkomaanavustusta — pääasiassa korollisia lainoja — annettaessa vaaditaan, jotta avustettavan maan pitää ostaa ainakin kahdella kolmasosalla avustussummasta tuotteita Canadasta, sen sijaan että saisivat ostaa niitä halvemmilta markkinoilta.

"Ei se ole todellisuudessa mitään ulkomaanavustusta — se on avustusta Canadan liikemiehille", hän totesi.

Tämän johdosta, jatkoi Rev. McLeod, köyhyyden kanssa kamppailevien maiden edessä on yhä suurempi velkaantuminen Canadalle, mikä on verrattavissa "ystävällisen luottolaitoksen" otteeseen kotona.

Rev. McLeod arvosteli myös GATT-nimellä tunnettavaa kansainvälistä tariffi ja kauppasopimusta. Hän sanoi, sen ohjelmien yhteenlasketuksi summaksi sen, että "se on auttanut meidän talouskasvuamme . . . pitäen samaan aikaan köyhien maailman maita köyhinä".

Yhtenä esimerkkinä GATT:n vaikutuksesta hän mainitsi jamaikalaiset, jotka haluavat ostaa canadalaisia traktoreita. Vuonna 1964 jamaikalaiset voivat ostaa yhden traktorin rahalla, minkä he saivat myymällä 680 tonnia sokeria; neljä vuotta myöhemmin hintaa oli heille 3,500 tonnia sokeria.

Tämä on GATT-neuvottelujen tulosta, totesi Rev. McLeod. "Tämä on rikkaitten maiden peliä".

"Tämän pelin johdosta" hän jatkoi, "on se, että kun avustettavien maiden yhteenlaskettu velka 1968 oli avustajamaille $47.5 miljardia, niin neljä vuotta myöhemmin se oli noussut $60 miljardiin."

Suomen rakennustyöläiset ajettiin taistelun tielle

Helsinki. — Harvoin tapaa sellaista intoa työtaisteluun kuin nyt sulkupäätöstään toteuttavat rakennusalan työnantajat osoittivat viime keskiviikon alkutunneilla, sanoi tilanteesta SAK:n toinen puheenjohtaja Arvo Hautala.

En ole aiemmin 26 vuoden aikana seuraamissani työehtosopimusneuvotteluissa havainnut että hankalinkaan työnantaja olisi niin kevytmielisesti valinnut työtaistelun tien kuin nyt tekivät alan työnantajat.

Suomen työnantajain keskusliiton ja pääomapiirien tukemat rakennustyönantajat ajoivat varhain keskiviikkoaamuna karille jo pitkälle edenneet sopimusneuvottelut ja romuttivat samalla työrauhan koko rakennusalalla, tiedoitti asaista Kansan Uutiset viime torstaina.

Työnantajien etsimällä etsimät karikot löytyivät lähinnä putki- ja maalausalan sopimuksista. Kynnyskysymykset, joihin työnantajat neuvottelut kaatoivat, olivat kokonaisuuteen katsoen niin vaatimattomat, että ne osoittivat avoimesti työnantajien valinneen päämäräkseen neuvottelutuloksen sijasta sulun ja häikäilemättömän hyökkäyksen rakennustyöläisiä vastaan.

Rakennustyöläiset puolestaan ovat aloittaneet päättäväisesti ja lujin ottein työtaistelun, johon työnantajat ovat heidät pakottaneet. Laaja ammattiyhdistyskenttä on jo ilmaissut voimakkaasti solidaarisuuttaan ja tukeaan sulkuhyökkäyksen kohteeksi joutuneille rakentajille.

Rakennustyöläisten liiton edustajat pyrkivät neuvotteluratkaisuun loppuun saakka. Vielä neuvottelujen viime hetkellä aamuyöstä tekivät työntekijäpuolen edustajat kompromissiesityksen avoinna olleista asioista. Työnantajat torjuivat sen kuitenkin huitaisten neuvottelupöydässä ja 65,000 rakennustyöläistä käsittävä sulku alkoi. Maanantaisten tietojen mukaan työtaistelun piireissä on noin 100,000 suomalaista rakentajaa.

Suomen Ammattiliittojen keskusjärjestön SAK:n hallitus tuomitsi jo keskiviikkona työnantajien rakennusalalla toimeenpaneman sulun.

Rakennustyöläiset puolestaan totesivat sulun alkaessa työnantajan heittäneen heille ja koko työväenluokalle röyhkeän taisteluhaasteen. He ottivat sen vastaan vakavina, mutta voitonvarmoina. Isku isketään takaisin, he sanoivat.

— Rakennusalan työnantajien julistama työsulku ei kohdistu vain rakennustyöläisiin vaan välillisesti kaikkiin ammatillisesti järjestyneisiin työntekijöihin, sanooo SKDL:n puheenjohtaja Ele Alenius.

Maanantaiaamuna saatujen tietojen mukaan näyttää siltä, että STTK:n lakko voi päättyä, sillä valmistava sopimus asiasta tehtiin edellisenä iltana. Teknisten toimihenkilöiden lakko on vaikeuttanut Suomen tilannetta monella tavalla. Esimerkiksi Finnairin Europan lennot keskeytyivät laitoksen teknisten toimihenkilöiden tukilakon johdosta.

Lakkoja on useilla muillakin aloilla meneillä tai valmisteluvaiheessa, vaikka noin 700,000 työntekijän kohdalta on sopimukset jo lyöty lukkoon ja huomattava määrä uusia sopimuksia on tekeillä.

Viikon lopulla alkoi Helsingin elokuvankoneenkäyttäjien sekä öljyn kuljetusalan lakot jne.

Valvontakomissio löysi todisteet

Hanoi. — Vietnamin kansainvälinen valvontakomissio on suorittanut tutkimuksia amerikkalaisten ja Saigonin armeijan suorittamista vallankumoushallituksen valvonnassa olevien Loc Ninhin ja Samatin alueiden pommituksista. Vapautus-uutistoimiston ilmoituksen mukaan heti kun kansainvälisen komissionin jäsenet ja heidän kanssaan saapuneet ulkomaiset lehtimiehet tulivat ulos helikopterista Loc Ninhin lentokentällä, ilmestyi ilmaan amerikkalainen lentokone, joka käytti kansainvälisen komission ilmakäytävää tiedustelulentoihin vapautettujen alueiden yläpuolella.

Kansainvälisen komission edustajille näytettiin kymmeniä tuoreita pommikuoppia ja kuorma-auton jäännökset. Se oli tuhottu tiellä yhden hyökkäyksen tuloksena.

Kansainvälisen komission ryhmä havaitsi lukuisia amerikkalaisten pommien ja rakettien sirpaleita. Komission jäsenet ja lehtimiehet kävivät Binh Phoukin sairaalassa, jonne on sijoitettu siviiliasukkaat, jotka haavoittuivat hyökkäyksessä Loc Minhia vastaan 12. toukokuuta.

Pohjois-Vietnam syytti torstaina Yhdysvaltoja uusista aselevon rikkomuksista. Pohjois-Vietnamin puolueleht Nhan Dan sanoi amerikkalaisten koneiden pommittaneen Kansalliset vapautusrintaman hallussa olevia alueita Etelä-Vietnamissa.

Väite esitettiin komission kokouksessa, joka käsitteli kopterien ampumisesta valmistettua selontekoa. Toisessa maahansyöksyssä sai yhdeksän ihmistä surmansa. Canadan päävaltuutettu Michel Gauvin kertoi lehdistötilaisuudessa Canadan ja Indonesian valtuuskuntien olevan sitä mieltä, että helikopterit olivat poikenneet suunnasta, mutta tämä johtui yksinomaan inhimillisestä erehdyksestä.

KOPTERIT OLIVAT TIEDUSTELEMASSA

Saigon. — Vietnamin aselepokomission unkarilaiset ja puolaiset jäsenet sanoivat torstaina epäilevänsä, että kaksi komission helikopteria, jotka ammuttiin viime kuussa alas vapautusrintaman valvomalla alueella, olivat luvattomalla tiedustelulennolla.

Roman tuhlasi rahaa kuin "juopunut merimies" ja hävisi

Torontolainen liikemies Stephen Roman, joka oli vanhoillisen konservatiivipuolueen äärioikeistolaisena ehdokkaana York North vaalipiirissä, käytti viime syksyn liittovaaleissa vaalikampanjansa hyväksi enemmän rahaa kuin mikään muu ehdokas, virallisten tietojen mukaan $92,103, mutta jäi kuitenkin valitsematta.

Liberaaliedustajan Barnett Dansonin alahuoneen istunnossa esittämään kysymykseen annetussa kirjallisessa vastauksessa ilmoitettiin viime keskiviikkona, että tämä oli suurin vaalikampanjamaksu vuodesta 1949 lähtien, mistä alkaen on tällaisia tilastoja pidetty.

Privy Councilin Allan MacEachenin apulainen John Reid selitti samassa yhteydessä että kolme muuta ehdokasta käytti virallisten tietojen mukaan vaalikampanjaansa yli $50,000.

Konservatiivien ehdokas James Gillis käytti vaalikampanjaansa Toronto Don Valley vaalialueella $64,287 ja voitti, mutta liberaalien ahdokas Robert Kaplan hävisi käytettyään vaalikampanjaansa $52,506.

Vastauksena Randolph Hardingin (NDP—Luutenay West) kysymykseen mr Reid sanoi että lokakuun vaalien koko lasku liittohallituksen maksettavaksi oli $20,435,277. Vuoden 1968 vaalit maksoivat veronmaksajille $13,841,484 ja vuoden 1965 vaalit $12,974,456.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) —

LASSE VIREN POHJOLANKIN PARHAAKSI

Suomalainen 23-vuotias poliisi Lasse Viren on nimetty myös Pohjoismaiden parhaaksi urheilijaksi vuodelta 1972. Kahden kultamitalin voittaminen Mynchenissä riitti muille Pohjolan kultamitalimiehille myös pohjoismaisten urheilutoimittajain arvostuksessa. Viren saa tämän tunnustuksen myötä ensimmäisenä kiinnityksen Volvo-pokaaliin.

Viren saa pokaalin lisäksi 2,000 Ruotsin kruunun matka-arpurahan Palkintoa seuraa 6,000 Ruotsin kruunun (n. 5,400 markan palkintosumma Virenin seuralle Myrskylän Myrskylle käytettäväksi nuorisotyöhön. (HS)

KOULULAIVA MATTI KURKI JÄÄMERELLE

Merivoimien koululaiva Matti Kurki suuntaa tämänvuotisen koulutus- ja harjoitusmatkansa Pohjois-Atlantille ja pohjoiselle Jäämerelle. Matka alkaa 28. toukokuuta Helsingistä ja päättyy 21. kesäkuuta Upinniemeen. Henkilöstön vahvuus koulutuspurjehduksen aikana on yhteensä 149 henkeä.

Koulupurjehdukseen liittyen tekee Matti Kurki epävirallisen vierailun Murmanskiin 8.—12. Murmanskissa ei suomalainen sota-alus ole vieraillut aikaisemmin.

ENSON METSÄTEOLLISUUSLAITOKSET TYÖLLISTÄVÄT 5,000 SUOMALAISTA

Rajaliikenne Imatralta Neuvostoliiton puolelle Ensoon (Svetogorsk) on vilkasta. Päivittäin käy Enson tehtaiden rakennustyömaalla töissä noin 700 suomalaista. Syksyyn mennessä työvoimamäärän arvioidaan nousevan yli tuhannen. Materiaali- ja laitetoimitukset mukaan lukien työllistää Enson projekti noin 5,000 suomalaista.

Enson tehtaiden laajentaminen on suurin suomalaisvoimin toteutettava rakennusprojekti Neuvostoliitossa. Tästä 270 miljoonan suururakasta on nyt toteutettu noin 17 prosenttia. Rakennustyöt ovat edistyneet aikataulun mukaisesti ja ne valmistuvat pääosiltaan kesällä 1975.

Finn-Stroin Oy:n ja V/O Prommashimportin välillä solmitun urakkasopimuksen mukaan rakennetaan Ensoon uusi kaapelipaperitehdas, soodakattila-haihduttamorakennus, lämpövoimala, sellutehtaan laajennus, uusi ruokala jätevesien puhdistuslaitos sekä maanteitä ja rautateitä. Sopimus käsittää paikkiaan 25 uuden rakennuksen yhteistilavuudeltaan 840,000 kuutiometriä rakentamisen. Jätevesien puhdistusjärjestelmä pystyy käsittelemään 10,000 kuutiometriä vettä tunnissa.

SUOMESSA TIEDUSTELLAAN

Hirvonen, Aati, Viipurin läänin Kaukolan pitäjän Kaarlahden kylästä.

Yllämainittua henkilöä tai henkilöitä, jotka hänestä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella Marian katu 8, 00170, Helsinki 17, Finland.

* * *

Viisivuotiskautena 1967—71 erosi evankelisluterilaisesta kirkosta Suomessa 55,920 henkeä. Kirkkoon liittyi samaan aikaan 20,130. Eroamisen huipuksi muodostui vuosi 1971, jolloin eronneiden määrä ylitti 15,000. Tiedot perustuvat kirkon tutkimuslaitoksen.

NUUSKAAMINEN VÄHENTYNYT 6 TONNILLA

Nuuskan kulutus on Suomessa viime aikoina vähentynyt, täysin päinvastoin kuin esimerkiksi Ruotsissa, jossa nuuskaaminen on tällä hetkellä suosittua. Ekonomi Raimo Lintuniemi Tupakkatehtaiden yhdistyksestä kertoo, että vuonna 1971 tuottivat tupakkatehtaat markkinoille noin 23 tonnoa nuuskaa, mutta viime vuonna luku oli jo kuusi tonnia pienempi. Pohjoissuomalaiset ja ahvenanmaalaiset ovat Suomen ahkerimpia nuuskaajia. Muualla se on harvinaisempaa. (HS)

OSKARI TOKOIN PATSAS PALJASTETTIIN KANNUKSESSA

Aurinkoinen kevätsää ja tuhatlukuinen yleisö juhlistivat senaattori Oskari Tokoin syntymän 100-vuotisjuhlaa ja muistomerkin paljastustilaisuutta Tokoin syntymäpitäjässä Kannuksessa 20. toukokuuta.

Professori Matti Aaltosen suunnitteleman Tokoin muistomerkin paljasti sos.dem. puolueen puheenjohtaja Rafael Paasio. Opetusministeri Ulf Sundqvist kertoi Tokoin käsityksistä maamme itsenäisyydestä ja mainitsi, että nykyinen ulkopolitiikka perustuu periaatteisiin, jotka senaattori Tokoi hahmotteli maamme itsenäisyyden alkuvaiheissa.

Tokoi oli 1900-luvun alkupuolella useissa merkittävissä tehtävissä valtiollisessa elämässä, työväenliikkeessä ja ammattiyhdistysliikkeessä. Hän toimi ennen itsenäistymistä ja kansalaissotaa mm. eduskunnan puhemiehenä, senaatin varapuheenjohtajana ja Suomen Ammattijärjestön puheenjohtajana. Kansalaissodan jäl keen Tokoi joutui siirtymään Yhdysvaltoihin.

Hän kuoli Pitchburgissa vuonna 1963. (HS)

POROMIEHET PELKÄÄVÄT HELTEISTÄ KESÄÄ

-Nälkä ja loiset ovat syynä tuhansien porojen kuolemaan Lapissa. Suurin kuolo on kohdannut Näkkälän paliskuntaa Enontekiöllä. Eräät poromiehistä arvelevat, että Näkkälän 9 000 porosta on raatoina jo puolet. Kuolemansyitä aletaan pian tutkia, mutta lopullisesti tuhon laajuus selviää vasta ensi syksyn erotuksilla. Loisia on poroissa poikkeuksellisen paljon, koska viime kesä helteineen oli edullinen niiden kehittymiselle. Nyt poromiehet odottavat pellolla toista kuumaa kesää.

Loisia ja toukkia löytyy kaikista raadoista, mutta asiantuntemattoman on mahdoton sanoa, ovatko ne tappaneet porot vai nälkäkö on kuolinsyy. Useimpien kohdalla lienee ruoan puutteen ja toukkien yhteisvaikutuksesta. Ruokaa ei ole ollut tarpeeksi saatavissa siksi, että jäkäläpaikat olivat runsaan lumen ja jääkerroksen peittämät eivätkä porot jaksaneet kaivaa ravintoa esille. (HS)

"LAULAVIA" LIUKUHIHNOJA

"Laulavia" pöytälamppuja tapaa optisia laitteita valmistavassa tehtaassa Leningradissa. Hiljattain perustetun toiminnallisen musiikin studion asiantuntijat asensivat transistorikäyttöisiä pienoiskaiuttimia liukuhihnan valaistuslaitteisiin. Studion ääniarkistossa on 3,500 tallennusta. 6 kertaa päivässä lähetetään musiikkia määrätyn ohjelman mukaan. Studion asiantuntijoina auttavat Leningradin konservatorion opettajat. He suorittivat sosiologigen tutkimuksen, jonka perusteella voidaan tehdä päätelmiä työntekijöiden musiikkimausta ja voidaan määritellä sopiva mysiikkiesitysten luonne ja kestoaika.

Kokeissa on todettu musiikin helpottavan työskentelyä varsinkin työkohteissa, joissa työ on hyvin yksitoikkoista.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset kaikille ystäville jotka ottivat osaa meidän 60-vuotishääpäivän juhlaan toukokuun 20 pnä Malarticissa. Kiitos kauniista lahjoista, korteista ja rahalahjoista, myös heille jotka eivät voineet saapua.

Tulemme aina muistamaan tämän kauniin ja hauskan juhlatilaisuuden.

KIRSTI JA LAURI KAUHALA

Box 675 Malartic, Que.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VAUNULASTIMYYNTI
Poiketkaa katsomassa jo tänään
CHESTERFIELD'ejä ...... $139—$399
MAKUUHUONEEN KALUSTOJA
säästätte $200 saakka
PATJOJA JA VUOTEITA
Patjat tai "Box" joustimet $19.95 läht.
Päälaudat .... 4.95 läht.
"Continental" vuoteita ... 39.95 läht.
JÄÄDYTTÄJIÄ
9 kuutioj. — tilaa 305 lbs. — 139.95
12.2 kuutioj. — tilaa 428 lbs. — 159.95
15.2 kuutioj. — tilaa 521 lbs. — 179.95
20.5 kuutioj. — tilaa 718 lbs. — 199.95
23 kuutioj. — tilaa 890 lbs. — 225.00
10 kuutioj. pystyjäädyttäjä — 189.95
5—kpl. keittiokalustoja $39.00 lähtien
Astiakaappeja .... $69.00 lähtien
13 KUUTIOJALAN JÄÄKAAPPEJA
Automaattinen $279
Huurreттömia $295
SÄHKÖHELLOJA .... $169. läht.
VÄRITELEVISIOITA $100 säästöllä
Ostot 90 päivää ilman korkoa
DISCOUNT FURNITURE
45 Elm St. W. Rautatien vierressä

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Cecuttin leipää 4 — 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

MUISTILISTA

Suurjuhlanäytelmän, Miljoonapamaus, harjoitus on Finnish-haalilla tiistaina kello 7 ip.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7 ip. Tervetuloa mukaan laulamaan.

Sävel- ja Sointu-kuorojen yhteiset harjoitukset Finnish haalilla torstaina, kesäkuun 7 pnä klo 7 illalla.

Melody orkesteri harjoittelee Finnish haalilla keskiviikkona, kesäk. 6 p. kello 7.30 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina klo 7 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Finnish haalilla myös tiistaina kello 7.30 illalla.

Sudburyn Seurakerhon rientoja — tiistaisin klo 11.30 ap. kansantanhuharjoitukset, kuntovoimisteluharjoitukset klo 12.30 ip., seura- ja ajanvietetuokio klo 1 ip. ja joukkolauluharjoitukset 3 ip.

Suurjuhlan kenttäravintolakomitean kokous Visan—Alertsin kentällä lauantaina, kesäk. 2 p. 10 ap.

V.- ja u.-seura Alertsin kokous on Finnish haalilla tiistaina, kesäk. 5 p. klo 8 ip. Kaikki mukaan.

Wanupin Sointu-kuoron harjoitukset Wanupin haalilla torstaisin kello 7 illalla. Tervetuloa laulamaan.

Wanupin haalilla konsertti sunnuntaina, kesäk. 10 p. Ohjelma alkaa klo 2 ip.

Juhannustanssit ja kokko lauantaina, kesäkuun 23 p. Tanssitaan klo 9—1:een yöllä. Risto Hako-Ojan orkesteri soittaa. Kokko poltetaan pimeän tultua.

Suurjuhlatoimikunnan kokous Visan—Alertsin kentällä lauantaina, kesäk. 2 p. klo 1 ip. Kaikki jäsenet mukaan!

Suurjuhlatoimikunta järjestää yleiset talkoot Visan ja Alertsin kentällä lauantaina, kesäk. 2 p., alkaen klo 9 aamulla. Toimikunta kutsuu sinne naisia ja miehiä osallistumaan runsaslukuisina. Ottakaa jonkinlainen työkalu — harava, vasara, lapio, kirves tai maaliharja. Talkooväelle järjestetään kahvitarjoilu.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on Sam Mäkynen, Wanupista lahjoittanut $2.00.

CSJ:n Sudburyn os. sairashuoltokomitea esittää parhaan kiitoksensa lahjoituksesta.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7113
100 Maki Ave. Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Sud. Seurakerho vierailulle Niagara Fallsille kesäk. 14.

Sudburyn Seurakerhon toimesta järjestetään vierailumatka Niagara Fallsille torstaina, kesäkuun 14 pnä. Tähän mennessä on matkaan liittynyt jo 67 henkilöä. Vielä on joitakin paikkoja vapaana. Edestakainen kyytimaksu kerhon jäseneltä on $5.00 ja ei jäseneltä $12.00. Perillä ollaan yksi yö — hotellimajoitus $7.00 henkilöltä. Matkaa varten on varattu kaksi Greyhoundin linja-autoa. Matkalle lähdetään Finnish-haalin edustalta kesäkuun 14 pnä klo 6 aamulla ja paluumatkalle Niagaralta kesäkuun 15 pnä klo 4 iltapäivällä. Liittykää mukaan! Lähempiä tietoja matkasta saa. E. Sukselta, puhelin 673-5013.

SEURAKERHOLLA TOIMINNANTÄYTEINEN PÄIVÄ EILEN

Eilen oli Sudburyn Seurakerholla toiminnan täyteinen päivä Finnish-haalilla. Kello 11.30 ap. alkoi ensimmäiset kansantanhuharjoitukset Helmi Lindroosin johdolla. Alku oli hyvä, harjoituksiin osallistui kahdeksan paria, 16 henkilöä. Lisää osanottajia halutaan. Tervetuloa tanhuharjoituksiin joka tiistai klo 11.30 ap.

Kuntovoimistelu -harjoituksiin osallistui noin 30 naista ja miestä Emil Johnsonin johdolla. Vielä on tilaa uusille osanottajille. Miehet ja naiset, tulkaa vaalimaan kuntoanne. Voimisteluharjoitukset on joka tiistai klo 12.30 ip. Finnish haalilla. Tervetuloa!

Voimisteluharjoitusten päätyttyä alkoi seura- ja ajanvietetuokio, joka vietettiin seurapelin parissa. Pidettiin kahvitauko, jolloin nautittiin hyvästä kahvista kotitekoisten leivonnaisten ja kaakkujen kera. Kahvitauon jälkeen pidettiin lyhyt ja reipas kokous.

Joukkolauluharjoitukset alkoivat klo 3 ip. Rauha Mäen johdolla. Seurakerhon lauluryhmällä on kaunista kansanlauluja. Eilen osallistui lauluharjoituksiin yli 20 laulajaa. Muistakaa, että Seurakerhon lauluryhmän harjoitukset on joka tiistai klo 3 ip. Lisää laulajia halutaan. Tervetuloa mukaan!

Kyllä oli touhun ja toiminnan päivä Seurakerholla! — E.S.

Kaivosmies Ranta kuoli tapaturmassa

Waldenin kunnassa asunut kaivosmies kuoli ja toinen mies loukkaantui vaikeasti viime torstaina kaivostapaturmassa Creighton Minella Onnettomuus tapahtui kello 10.30 ap.

Tapaturmassa kuoli 49-vuotias Julius Ranta, 33 Wavell St. Creighton. Hän on ollut Incon palveluksessa vuodesta 1947 alkaen. Ranta ja 57-vuotias John Villeneuve (kumpikin "riggereja") Lively, olivat tuomassa materiaalia työpaikalle kun onnettomuus tapahtui.

Miesten kerrotaan olleen asentamassa kaapelia väkipyörän (pulleyn) läpi kun väliaikainen koroke (platform) antoi periksi sillä seurauksella että miehet putosivat yli 20 jalan korkeudesta alas.

Tri V. G. Koop julisti Rannan kuolleeksi paikalla ja Villeneuve vietiin hoidettavaksi Sudbury General sairaalaan. Hänellä on jalka ja kylkiloukkaantumisia.

Alueen poliisit ja luonnonresurssiministeriön kaivosinsinööriosaston edustajat tutkivat tapaturmaa.

Quartzissa, lähellä Wanupia, Ont. syntynyt Ranta asui koko ikänsä Sudburyn alueella ja oli Incon palveluksessa 25 vuotta. Hän oli Creighton Livelyn turvamiesjeluyhdistyksen jäsen.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Aili (os. Keskinen), kotona, poikansa Stewart sekä tyttärensä Evelyn ja Julie, kaikki kotona, veljensä Sulo Beaver Lakella, Verner Sudburyssa sekä Edwin ja Walter, molemmat Creghtonissa ja siskonsa Oiva (Alice) Santala Waldenin kunnassa.

Haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Waters Townshipin hautausmaahan lauantaina, toukokuun 26 pnä. Ruumiinsiunauksen suoritti pastori Yrjö Raivio.

"Kummallinen ja ajoittain-ihana Walden-maailma"

Otsikossa mainitun varieteenäytöksen — "The Weird and Sometime Wonderful World of Walden" — ensi esitys on Lively District Secondary koululla tänä torstaina, alkaen kello 7.30 illalla. Se on avoin Walden ja ympäristökuntien asukkaille. Näytökseen, ku ten sen nimestä "Kummallinen ja ajoittain ihana Walden-kunta" näkyy, sisältyy ivamukailuja ja komediakohtauksia sekä soitto- ja lauluesityksiä. Erikoisen mielenkiintoinen kunnan asukkaille on Harold Bruinsin vanhan ajan pianoesitykset, Connie Rennettin ja Ron Cormierin hauskat hullutelut sekä opettajakuntaan kuuluvien Mäkisen ja Santalan pari suomalaista laulua.

Yrittäkääpä sanoa kolmesti: "The Weird and Sometimes Wonderful World of Walden."

Niin! Se on torstaina, toukok. 31 pnä, kello 7.30 illalla, Lively District Secondary koululla.

Juhlaa odotetaan toimien sen hyväksi

Suurjuhla lähenee ja sen ohella monet kiireiset tehtävät. Tiistai-iltana (22 pv.) oli suurjuhlakomitean kokous, jossa tehtiin selväksi monta seikkaa juhlien suhteen.

Tuumasin, että tässä juhla-aikaa odotellessa ei jouda kädet ristissä istumaan. Vilkas toiminta on se, jolla saadaan kaikki asianomaiseen järjestykseen hyvissä ajoin.

Teenkin tässä nyt sellaisen ehdotuksen, että kaikki asiaan innostuneet saapuisitte Wanupin kentälle lauantaiaamuna kesäk. 2 p. tuoden työvälineitä mukananne.

Samana päivänä pidetään juhlakomitean kokous kello 1 ip. Toivottavasti mahdollisimman monet huomioivat tämän ja saapuvat paikalle.

Tärkeimmät tekijät juhlien onnistumiseksi ovatkin jo järjestyksessä. Ravintolasta huolehtii Bertha Heino tunnetulla taidollaan, joten vieraiden hyvinvointi on tältä osalta taattu.

Juhlaohjelma tulee tarjoamaan jokaiselle jotakin. Siihen sisältyy musiikaalisia numeroita ja myös urheilua. CSJ:n ja SCAUL:n suur juhlissa tavataan Sudburyssa ja Wanupissa elok. 3, 4, ja 5 p. — E.

Sudbury, Ont. Matteus-seurakunta

Haudattu: Enni Koskinen.

Su 3. 6 Suomenkielinen jumalanpalvelus ja HPE klo 10, englanninkielinen klo 11.15. Seurakuntakokous abortista klo 11.

Ma 4. 6—To 7. 6 Pastori ja seurakunnan maallikkoedustaja Anna-Liisa Mäki osallistuvat Itä-Kanadan Synodin kokoukseen Waterloossa. Varaesimies Lauri Hirsimäki (puh. 675-1915) pitää seurakuntaa.

Su 10. ja 17. 6 Jumalanpalvelukset tavalliseen tapaan.

19—21 6. Kenttäpiispa Yrjö Massan vierailu.

24. 6 Seurakunnan juhannusjuhlat Hanna-järvellä.

Tervetuloa tilaisuuksiimme.

— MJS.

5,000 unionistia mielenosoituksessa

Jatkoa sivulta 1.

da enää suvaita" ja että "entiset kokemukset on johtanut meidät uskomaan, että olisi hyödytöntä uusia suhteet sellaiseen unioniin, mikä meillä on tähän asti ollut".

Canadan Yhdistyneen kirkon "Department of Church in Society" lähetti viikon lopulla Ontarion työministeri Fern Guindonille sähkeen kehoittaen häntä tutkimaan tilannetta sovitteluun pääsemisen tarkoituksessa. Kirkon kirjeessä ilmaistaan huolestuneisuus "työssä olevien ja lakkolaisten välisestä vihamielisyydestä".

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
73 Cedar Street Sudbury

Mine-Mill osasto 598 huomioi asiallisen juhlavasti historiallisen merkkipäivän

Järjestäen kaivosalan järjestäytymiskysymystä käsittelevän "Salt of the Earth" filmiesityksen, iltapäivällä innoittavan joukkokokouksen missä oli puhujina tunnettuja ja tunnustettuja ammattiyhdistysliikkeen edustajia sekä pirteän kabaree-tilaisuuden myöhemmin illalla, Mine-Mill union osasto 598 huomioi asiallisen juhlavasti täkäläisten kaivostyöläisten historiallisen läpimurron 30 vuotta sitten ja samalla yhteydessä mainitun union kuunniakkaan edeltäjän, Western Federation of Minersin 80-vuotispäivän.

Näitä historiallisia merkkipäivätilaisuuksia oli saapunut kunnioittamaan mm. sellaiset veteraanit kuin Mine-Mill union ja Incon ensimmäisen työehtosopimuksen yksi allekirjoittaja Tom McGuire, Sudburyssa kaivostyöläisten luottamusmiehenä aiemmin toiminut Bud Devito, joka on ollut kuusi peräkkäistä vuotta Traillin pormestarina B. C:ssa, sähkötyöläisten union (UE) pitkäaikainen presidentti George Harris, joka on usein vieraillut Sudburyssa kaivostyöläisten kutsumana, autotyöläisten union os. 199 presidentti Gordon Lambert St. Catharinesista, osasto 523 presidentti Nelson Lamontagne, kalastajien union presidentti Homer Stevens, erikoisesti ekonomistina ja ammattiyhdistysväen neuvonantajana tunnettu Emil Bjarnsson ja Mine-Mill paikallisosaston tehtäviin neuvonantajana osallistunut Bill Walsh.

Juhliin osallistui asianmukaisella tavalla Mine-Mill osasto 598n jäsenet ja toimitsijat presidentinsä Jim Testerin johdolla.

Vieraspuhujat käsittelivät puheissaan ajankohtaisia ammattiyhdistysliikkeen ja sosiaalisia kysymyksiä, joiden käsittelyyn ei valitettavasti tilanpuutteen takia ole tässä yhteydessä mahdollisuutta.

LEWIS VAATI KAHDEN HINNAN ÖLJYOHJELMAA

Osoitti öljyn ja bensiinin hinnannousujen johtuvan yhdysvaltalaisista tekijöistä

Suositellen kahden hinnan öljyohjelmaa, NDP:n kansallinen johtaja David Lewis osoitti maanantai-iltana Mine-Mill haalilla Sudburyssa pitämänsä taistelehenkisen puheen yhteydessä, että canadalaiset joutuvat maksamaan entistä korkeimpia hintoja polttoöljystä ja bensiinistä vain sen vuoksi kun yhdysvaltalaisten omistamat öljy-yhtiöt korottavat canadalaisia hintoja sillä perusteella kun hinnat ovat öljypulan vuoksi nousseet Yhdysvalloissa.

Lewis suositteli hallitukselle, että öljy-yhtiöiden pitäisi hintapolitiikassaan toteuttaa Canadan, eikä Yhdysvaltain osuutta vastaavaa hintapolitiikkaa tässä maassa. Hänen mielestään olisi toteutettava kahden hinnan öljypolitiikkaa niin, että canadalaiset saavat öljytuotteensa halvemmalla kuin yhdysvaltalaiset ja että ulkomaille vietävistä öljytuotteista olisi perittävä hintojen korotusta vastaava lisävero.

Täten saataisiin vientiöljyn hinnankorotuksesta hyöty yleishyödylliseen tarkoitukseen sen sijaan että se menee öljy-yhtiöiden kassoihin, selitti mr Lewis.

Mr Lewis kiinnitti erikoishuomiota Imperial Oil Limitedin ja sen puheenjohtajaan O. W. Twaitsiin. Huomioiden mr Twaitsin väitöksen, että Ottawa laakson läntisiä puolella odotettava raakaöljyn hinnan nousu, mikä korottaisi bensiinin hintaa 15 sentillä gallona, tulisi loppukädessä hyödyttämään Canadan taloutta, mr Lewis sanoi pistävästi:

"Tämä on ensimmäinen kerta, jolloin varas vie teiltä, ja te hyödytte siitä."

Hän osoitti Imperial Oilin kahmineen verojen maksun jälkeen yli $10 miljardia voitoksi viimeksi kuluneen 10 vuoden aikana. Mutta vuonna 1972 Imperial Oil käytti hyväkseen "liberaali- ja toryystäviensä" verovalkeihin jättämiä reikiä kiertäen $170 miljoonan suuruisen erän tuloveron maksusta.

"Imperial Oil ei maksa tuloveroa kuten sen pitäisi", selitti mr Lewis osoittaen, että sen voitot ovat lisääntyneet yli 40-prosenttisesti viimeksikuluneen 2 vuoden aikana, mutta siitä huolimatta yhtiö korottaa nyt öljyn ja bensiinin hintoja lisätäkseen edelleen voittojaan.

Samalla kun mr Twaits puhuu Canadan muka saamista eduista, hänen edustamansa Imperial Oil sulkee puhdistamoja Winnipegissä, Reginassa ja Calgaryssa. Se uudistaa laitoksensa Edmontonissa vähentääkseen siten työvoimaansa.

Mr Lewis kiinnitti huomiota myös siihen tosiasiaan, että korottaessaan öljytuotteittensa hintoja, yhdysvaltalaisten omistama (Standard Oil of New Jersey omistaa 70-prosenttisesti Imperial Oilin) öljy-yhtiö lisää canadalaisten tuotantolaitosten kustannuksia siten heikentäen canadalaisten laitosten kilpailukykyä ulkomailla.

Lyhyen vierailunsa aikana mr Lewis osallistui aikaisemmin päivällä Terästyöläisten haalille järjestettyyn lounastilaisuuteen, missä hän keskusteli uniojohtajien ja paikallisten puoluejäsenten kanssa.

Myöhemmin tiistai-iltana hän puhui opiskelijoille Hanmer Secondary koulussa. Hänen Mine-Mill haalilla pitämänsä puheen öljy-yhtiöitä käsittelevä osa oli eräitten tarkkailijain arvioinnien mukaan ehkä paras, minkä mr Lewis on koskaan Sudburyssa pitänyt.

Pommitus on "synti Jumalaa ja ihmisiä vastaan"

New York. — Eri uskonsuuntia edustava ryhmä lähetti sunnuntaina Yhdysvaltain ilmavoimien kotija ulkomaisten lentotukikasemien sotapapeille kirjeen, missä heitä kehoitetaan olemaan tekemättä mitään Kambodzhan pommituksen suhteen.

Lentäjien ja muiden tulisi jäädä pois ilmavoimista, vastustaa tai olla täyttämättä komennuksia sen sijaan että osallistuvat pommituksiin, "mikä on rikos Jumalaa ja ihmisiä vastaan" sanotaan kirjeessä.

Tämän kirjeen allekirjoittajana on 14 yhdysvaltalaista kirkonjohtajaa, edustaen he protestanttisia ja katolilaisia kirkkoja. Kirje lähetettiin sunnuntaina lentopostitse Yhdysvaltain ilmavoimien 161 lentotukikaseman johtaville sotapapeille.

"Clergy and Laity Concerned" (Huolestuneet papit ja maallikot) niminen ryhmä, joka on kerännyt 56,000 allekirjoitusta, sanoo viivyttävänsä kirjeen tekstin julkaisemista siksi että, että ko. papit saavat sen ennen kuin muut.

Kristillinen ajanjakso on mennyt

Toronto. — Viikottaisesta "Life is Worth Living" televisio-ohjelmastaan tunnetuksi tullut roomalaiskatolinen piispa Most Rev. Fulton Sheen sanoi Osgood Hallissa pitämänsä puheen yhteydessä viikko sitten maanantaina, että ajanjakso, jolloin kristillinen kirkko voi syvällisesti vaikuttaa valtakuntien taloudellisiin, poliittisiin ja sosiaalisiin kysymyksiin, on päättynyt.

NL:n kirjanäyttely Torontossa 3—11 pnä

Lehtemme painoon mennessä tuli Torontosta tieto, että Neuvostoliiton kirjanäyttely — "Seeing Soviet Books" — on kesäkuun 3—11 pnä, 252 Bloor St. W., Torontossa.

Näyttelyssä on yli 2,000 kirjaa, sekä levyjä, karttoja, julkaisuja ja aikakauskirjoja. Filmiesitys on joka ilta kello 8.

Näyttelyn avausjuhla on sunnuntaina, kesäk. 3 pnä, kello 2 ip. Kello 3—4 ip. samana päivänä on vastaanottotilaisuus tarjoiluineen. Näyttelyn avajaistilaisuuteen tulee myös NL:n suurlähetystön ja kauppavaltuuskunnan edustajat.

Miljoonia ihmisiä uhkaa nälkäkuolema

Helsinki — Maailmanneuvosto on esittänyt vetoomuksen suuressa osassa Länsi-Afrikkaa vallitsevan nälänhädän ja kuivuuden johdosta. Vetoomuksessa pyydetään mm. kansallisia rauhanneuvostoja antamaan kiireellisesti apua nälänhädästä kärsiville miljoonille ihmisille.

Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön FAO:n raporttien mukaan nälkäkuolema uhkaa miljoonia ihmisiä Länsi-Afrikassa, mm. Mauretanian, Sengalin, Malin, Ylä-Voltan, Nigerian ja Tsadin alueilla.

Helsingissä sijaitsevan Maailman rauhanneuvoston sihteeristön allekirjoittamassa vetoomuksessa sanotaan, että on välttämätöntä perustaa ilmasilta nälänhädästä kärsiville alueille niiden auttamiseksi.

Vuokralento mahdollinen

Ritari Agencies Ltd., 7 Cedar St., Sudbury, Ontario ovat valmiita ottamaan vastaan paikkavarauksia odottamislistalle Suomi Seuran vuokralentoon Helsinkiin, lähtee Torontosta tiistaina, heinäkuun 10 pnä, palaa elokuun 21 pnä, $265.00 kuin paikka, ei alennusta lapsille. Koska tämä lento on nyt täynnä, mutta peruutuksia voinee tulla, saatakseen että mahdollisesti voitte saada paikan, lähettäkää koko summa $265.00 (Canadan rahassa) mukana täysi nimi, kansalaisuus, passi numero, kansalaispaperin numero tai "social insurance"-numero. Me takaamme palauttavamme täyden $265.00 jos ette tule saamaan paikkaa kesäkuun 5 päivään mennessä tai sitä ennen. Voimme vain ottaa paikkavarauksia jos ne ovat konttorissamme tiistaihin, kesäkuun 5 päivään mennessä tai sitä ennen.

Tämä vuokralento on ABC vaatimusten alainen ja nimitetty I. D. No. 1268.

Finnair DC8, 185 matkustajalle, on Ritari Agencies Ltd:n vuokraama, joka on varannut vuokralentoja Suomeen monia vuosia. 44 paunaa matkatavaraa sallitaan jokaiselle matkustajalle. Ateriat, olut tai punainen viini, kahvi tai tee, voileivät ovat vapaita, baaripalvelu varataan 7 tunnin lennon aikana Suomeen.

Tämä lento tulee lähtemään pääteasemalta No. 1, Maltonin kansainväliseltä lentokentältä Torontosta klo 11.05 ap. ja palaa samaan paikkaan elokuun 21 pnä, klo 9.15 ap.

Matkustajat jotka ovat haluakkaita yhtymään tähän ryhmälentoon on hankittava Kyyti Torontoon, mutta Ritari Agencies mielihyvällä järjestää sen teille.

Olkaa hyvät ja kääntykää tämän toimiston puoleen NYT puhelimitse (705) 675-5683 maanantaista perjantaihin klo 9 ap. klo 5 ip. tai kirjeellisesti Ritari Agencies Ltd., 7 Cedar Street, Sudbury, Ontario, HETIMITEN.

(ilm.)

Halutaan taloudenhoitaja Sudburyn Finnish Haalille

Palkkaetuihin kuuluu asunto ja sähkö, palkka $162.00 kuukaudessa. Tehtäviin kuuluu haalin huolto ja puhtaana pito, sen vuokraaminen ja vuokrien periminen. Hakemukset lähetettävä kesäk. 20 päivään mennessä.

CSJ:n SUDBURYN OSASTON JOHTOKUNTA
BOX 354, SUDBURY, ONTARIO

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentäviisi vuotta edistyneellä tavalla jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet; kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
Haluttaessa voidaan järjestää kahvi- ja voileipätarjoilu
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury